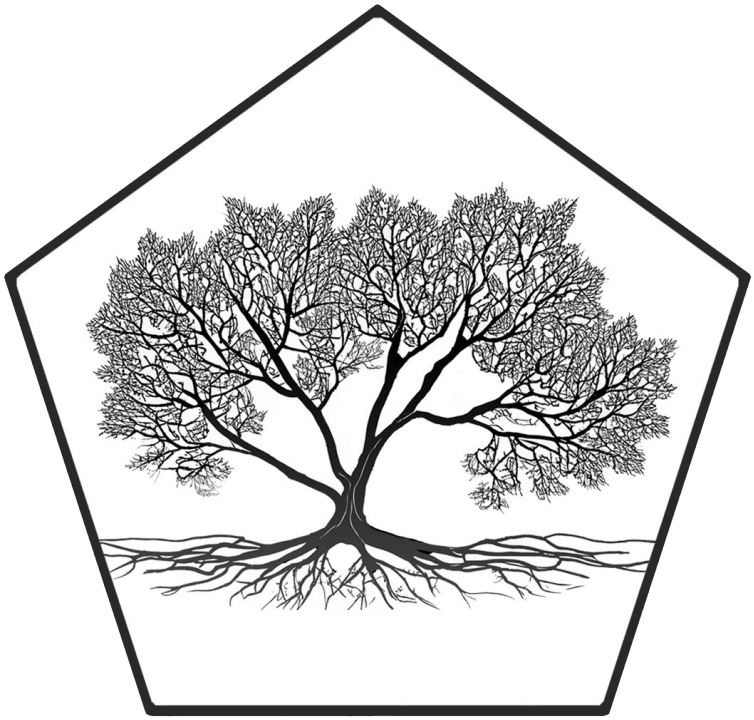


Studieordning 2026

ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen

Vadum Dahl Instituttet

Revideret: November 2026

INDHOLDSFORTEGNELSE

§1: FORORD 5
1.1 STUDIEORDNINGENS FORMÅL 5
1.2 UDDANNELSESINTRODUKTION - ID TRIVSELS- OG PSYKOTERAPEUT-UDDANNELSEN 5
§2: FORMÅL 9
2.1 OVERORDNET FORMÅL FOR ID-UDDANNELSERNE 9
2.2 UDDANNELSERNES FAGLIGE OG MENNESKELIGE HENSIGT 11
2.3 ARBEJDSMARKEDSRELEVANS 12
2.4 TRANSPERSONLIG VS. KONFESSIONEL 14
§3: UDDANNELSENS TEORETISKE GRUNDLAG 15
3.1 DERFOR HEDDER DET ID PSYKOTERAPI 15
3.2 HVAD ER INTEGRAL PSYKOTERAPI I PRAKSIS? 16
3.3 ID'S UNIKKE PENTAGRALE VISION 18
§4: UDDANNELSENS LÆRINGSMÅL 27
4.1 LÆRINGSMÅL FOR HELE UDDANNELSEN 27
§5: DPFO CERTIFICERING 31
5.1 PLANLAGT ANSØGNING OM EQF-NIVEAUVURDERING 31
§6: CAMPUS 33
§7: OPTAGELSESKRITERIER 33
7.1 HVORFOR HAR VI KVOTER? 34
7.2 DE TRE KVOTER: 1, 2 OG 3 34
§8: UDDANNELSENS TITEL 36
§9: REGLER OM MERIT 36
9.1 PRAKSIS FOR TILDELING AF MERIT 36
§10: DISPENSATIONER OG ORLOV 38
10.1 ORLOV 38
10.2 DISPENSATION FRA 6,5-ÅRSREGLEN 39
§11: OPTAGELSE, GENNEMFØRELSE OG AFSLUTNING 40
11.1 INDSKRIVNING OG PÅBEGYNDELSE AF UDDANNELSEN 40

11.2 UDDANNELSENS PRIS OG STUDIEAFGIFT 41
11.3 STUDIEAKTIVITETSKRAV 41
11.4 FREMMØDE, DELTAGELSE OG FRAVÆR 42
11.5 ORLOV OG SÆRLIGE OMSTÆNDIGHEDER 43
11. 6 UDDANNELSENS GENNEMFØRELSE 44
11.7 AFSLUTNING OG UDSTEDELSE AF CERTIFIKAT 44
11.8 UDDANNELSESOPHØR OG UDMELDELSE 45
11.9 STOF- OG ALKOHOLPOLITIK 46
§12: UDDANNELSENS INDHOLD OG TILRETTELÆGGELSE 46
12.1 TILRETTELÆGGELSE 46
12.2 OMFANG 47
12.3 INDHOLD 48
12.4 ETISKE RETNINGSLINJER OG KLAGEADGANG 50
12.5 UNDERVISERE 52
12.6 UNDERVISNINGSFORM 52
12.7 UNDERVISNINGSEVALUERING 53
12.8 VURDERING AF STUDERENDE 54
12.9 RETNINGSLINJER FOR SUPERVISION, EGENTERAPI, ØVEGRUPPER OG TRÆNINGSTERAPI FOR STUDERENDE 57
§13: UDDANNELSESOVERSIGT 68
13.1 FAGMODULER 68
13.2 EKSAMENER OG PRØVER 70
13.3 FORSKNINGSMODULER 71
§14: EKSAMENSREGLER 74
14.1 OVERSIGT OVER EKSAMINER 74
14.2 VUDERINGSKRITERIER VED AFSLUTTENDE PRAKTISK-KLINISK EKSAMEN 77
14.3 CENSORKORPS OG HABILITET 78
14.4 STUDERENDE MED FUNKTIONSNEDSÆTTELSE 79
14.5 SYGE- OG REEKSAMEN 79
14.6 EKSAMENSBEVIS 79

§15: CENSORKORPSTILHØRSFORHOLD 80
§16: REGLER OM SKRIFTLIGE OPGAVER 81
16.1 SELVREFLEKSIONSOPGAVER (1.-4. ÅR) 81
16.2 CERTIFICERINGSOPGAVEN - HOVEDOPGAVE (DEL 1) 82
16.3 CERTIFICERINGSOPGAVEN - DELOPGAVEN (DEL 2) 85
§17: REGLER OM KRAV OM LÆSNING AF TEKSTER PÅ FREMMEDSPROG 87
§18: ID PSYKOTERAPEUTUDDANNELSENS KOMPETENCEPROFIL 88
18.1 KOMPETENCEPROFIL FOR DEN FÆRDIGUDDANNEDE ID PSYKOTERAPEUT 88
18.2 EKSAMENSBEVISETS KOMPETENCEPROFIL 89
§19: UDDANNELSENS KVALIFIKATIONSRAMME 92
§20: HENVISNINGER TIL UDDYBENDE INFORMATION 92
§21: IKRAFTTRÆDELSE OG OVERGANGSREGLER 92
§22: ÆNDRINGER TIL STUDIEORDNINGEN 92
STUDIEORDNINGENS REFERENCER 93
REFERENCER 93
BILAG: OVERSIGT OVER STUDIEORDNINGENS BILAG 96

§1: FORORD

1.1 STUDIEORDNINGENS FORMÅL

Denne studieordning beskriver det faglige og formelle grundlag for Vadum Dahl Instituttets (VDI) terapeutiske uddannelser: den 2-årige basisuddannelse til ID Trivselsterapeut og den 2,5-årige overbygning til ID Psykoterapeut, der til sammen udgør den i alt 4,5-årige ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelse. Studieordningen fastlægger uddannelsernes overordnede rammer, teoretiske grundlag, indhold, mål, læringsudbytte og øvrige vilkår og skal samtidig tydeliggøre sammenhængen mellem uddannelsernes faglige, praktiske og personlige udviklingsdimensioner.

Studieordningen kan løbende udvikles og justeres i takt med ny faglig viden, erfaringer fra uddannelsens praksis og den fortsatte udvikling i psykoterapifaget. Af forsiden fremgår datoen for seneste revidering.

Den studerende har altid adgang til den senest opdaterede studieordning via de studerendes intranet, ID-net. En opdateret, men dog forkortet version af studieordningen er også tilgængelig på den offentlige hjemmeside.

1.2 UDDANNELSESINTRODUKTION - ID TRIVSELS- OG PSYKOTERAPEUT-UDDANNELSEN

ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen har sit teoretiske fundament i den integrale psykologi og dermed i et helhedsorienteret menneskesyn, hvor psykologiske, kropslige, relationelle, miljø-/adfærdsmæssige, eksistentielle og transpersonlige dimensioner ses i sammenhæng - på Vadum Dahl Instituttet rammesat, integreret og videreudviklet i et unikt koncept (ID-konceptet) af Ole Vadum Dahl, grundlægger af ID uddannelserne, ID Psykoterapi og Vadum Dahl Instituttet. På uddannelserne indgår teoretisk viden, praktisk terapeutisk håndværk, personlig udvikling og nærværende menneskelig kontakt som sammenhængende dele af uddannelsesforløbet.

Vadum Dahl Instituttet (VDI) har eksisteret siden 1998 (tidligere under navnet ID Academy) og har siden da uddannet, trænet og superviseret tusindvis af studerende i ID Psykoterapi.

ID-konceptet udmærker sig ved:

- **At være sit eget:** ID-konceptet er grundlagt og videreudviklet over 28 år af Ole Vadum Dahl, der i mange år har været forgangsmand og skabt nyudviklinger og ringe i vandet indenfor selvudvikling, terapi, coaching og meditation i Danmark. ID-konceptet er baseret på Ole Vadum Dahls mere end 45 års praktiske og professionelle erfaring i arbejdet med mennesker, solide rødder i de psykologiske traditioner, nyudviklinger inden for psykoterapifaget, samt en dybere forståelse af de grundlæggende forandringsprincipper i udvikling, som Ole Vadum Dahl har samlet og integreret i sin egen unikke meta-ramme med et integralt, teoretisk fundament (jvf. §3). ID-tilgangen er således blevet en velunderbygget og sammenhængende ramme i egen ret.

- **At være integralt:** I'et i ID står bl.a. for "integral" og ID uddannelserne er baseret på en integral tilgang, dvs. en helhedsorienteret tilgang til psykoterapi og personlig udvikling. Den integrale psykologi er en selvstændig og anerkendt psykologisk retning, der på Vadum Dahl Instituttet danner den teoretiske metaramme om ID-uddannelserne. Den integrale tilgang forstår mennesket i sin helhed, ind i den helhed som livet også er: på ID uddannelserne repræsenteret ved perspektiverne krop, sind, sjæl, kultur og natur. Krop og sind omfatter blandt andet sansning, følelser, tanker og behov, mens sjæl betegner menneskets inderste væren og oplevelse af mening, identitet og eksistens. Kultur og natur indgår som de relationelle, samfundsmæssige, evolutionære og miljømæssige sammenhænge, mennesket er en del af.

- **At være i øjenhøjde:** D´et i ID står for "dynamisk", der for os betyder, at møde mennesker ligeværdigt, kreativt, nærværende, empatisk og fleksibelt. En del af den

integrale tilgang, der er uddannelsens teoretiske fundament, består i at forene og integrere de grundlæggende forandringsprincipper, som mange forskellige, traditionelle psykologiske retninger har til fælles i ét sammenhængende system. Samtidig anvender vi det unikke ved hver af de forskellige traditioner, som en styrke til at møde forskellige mennesker med forskellige gemytter, behov, grader af modenhed og udviklingsmuligheder. Den studerende lærer således at forstå, vælge, tilpasse og kombinere terapeutiske metoder ud fra klientens behov, terapeutiske indikationer og kontraindikationer og den konkrete situation. Uddannelsen integrerer elementer fra blandt andet kognitive og adfærdspsykologiske, systemiske, psykodynamiske, humanistiske, eksistentielle og transpersonlige traditioner (jvf. §3).

- **At have særligt fokus på identitet og selvfølelse:** ID står også for "identitet" og vi har grundlæggende et stærkt fokus på begrebet "identifikation". Som mennesker er vi i skiftende livsfaser og kriser identificeret med forskellige facetter eller dimensioner af os selv. Lige meget om man arbejder med tab, sorg, traumer, eksistentielle kriser eller mere almene udfordringer, er vores erfaring, at selve identiteten, selvfortællingerne og den grundlæggende selvfølelse spiller en afgørende rolle for både transformation, trivsel og bæredygtigheden i udvikling. Den studerende vil derfor også arbejde med menneskets udviklingsmuligheder frem for alene at fokusere på fortid, symptomer og mistrivsel. Arbejdet med selvfølelse og identitet er en gennemgående rød tråd igennem hele ID uddannelserne.

- **At arbejde med nærvær og værensbevidsthed:** På Vadum Dahl Instituttet forstår vi nærvær og væren som helt centrale aspekter af den terapeutiske kompetence. Nærværet er i sig selv et rum, der kan skabe en non-verbal ramme om udvikling, og som forudsætter, at vi har mødt os selv i dybeste forstand og er grundigt, etisk og praktisk trænet i, at skabe det rum for andre. Terapeutens tilstedeværelse og evne til at skabe et trygt og udviklende rum hænger dermed også tæt sammen med den personlige udvikling og træning, som den studerende selv gennemgår. På ID uddannelserne arbejder vi direkte med værensaspektet af at være menneske og

forstår eksistens med væren som noget helt grundlæggende. Det indbefatter også at menneskets oplevelse af mening, identitet og bevidsthed indgår som en naturlig del af arbejdet med den terapeutiske faglighed i både praksis og teori, bl.a. i form af den eksistentielle udviklingsgren og den transpersonlige psykologi, og i den studerendes egenudvikling.

På ID-uddannelserne omsættes den integrale tilgang til modeller, teori, praktisk håndværk og nærværende træning. Vi lægger vægt på, at teori og metode ikke alene tilegnes intellektuelt, men omsættes til personlig og kropsligt forankret erfaring og bliver en del af terapeutens måde at være og arbejde på.

Uddannelsen er tilrettelagt som en deltidsuddannelse og bygger videre på de studerendes eksisterende fundament fra forudgående uddannelsesmæssige, personlige, arbejdsmæssige og konkrete professionelt mellemmenneskelige erfaringer.

Undervisningsforløbet veksler mellem teoretiske oplæg, terapidemonstrationer, færdighedstræning, gruppeprocesser, supervision, feedback samt dynamiske og mindfulnessbaserede øvelser, der er et sammenspil mellem undervisere, supervisorer og de studerende. Gennem hele uddannelsen indgår den studerende samtidig i en personlig og faglig udviklingsproces understøttet af supervision, selvrefleksion, egenterapi og praktisk træning.

Herudover indgår forskningsmoduler i videnskabsteori, forskningsmetodik, refleksion og dokumentation, primært med fokus på vores studerendes forskning i egen praksis, eget arbejde og personlige udvikling. Forskning og refleksion over egen praksis er således en del af den professionelle udvikling og skal styrke evnen til at forholde sig kritisk, undersøgende og systematisk til terapeutisk praksis og til at videreudvikle praksisbaseret forskning og forskningsbaseret praksis. Vi lægger vægt på, at den studerende netop udvikler selvagens, personlig modenhed og professionel dømmekraft og lærer at forholde sig undersøgende til sig selv og sin egen terapeutiske praksis. Forskningsmodulerne udbydes af DPFO og integreres som del af uddannelsesforløbet.

Der kan læses mere om forskningsmodulerne på DPFOs hjemmeside her: https://psykoterapeutforeningen.dk/uddannelser/forskningsmoduler

På ID ønsker vi ikke blot at afhjælpe menneskers nuværende problematikker, men at gøre dem til livskunstnere i eget liv.

Vi tror på, og vores erfaring er, at ved at:

- Møde det hele menneske, i den helhed som livet også er…
- Arbejde dybt med identitet og selvfølelse…
- Være kreative, dynamiske og se udvikling i øjenhøjde…
- Arbejde direkte med værensaspektet i mennesket…

… Kan vi facilitere en dyb transformationsproces, der ikke bare tilføjer kompetencer, men går til kernen af, hvad udvikling er. Her skabes et rum, hvor mennesket kan møde sig selv dybere, folde sit potentiale ud og i høj grad selv mestre livets kompleksiteter. Vores formål er således i virkeligheden at gøre os selv undværlige.

Det er bæredygtig og varig udvikling og det vi kalder for: værktøj for livet.

§2: FORMÅL

2.1 OVERORDNET FORMÅL FOR ID-UDDANNELSERNE

At kunne yde en kvalificeret og etisk ansvarlig psykoterapeutisk behandling og samtidig understøtte den menneskelige læring og modning, der gør klienten stadig bedre i stand til selv at møde livet.

På ID-uddannelserne samles og integreres den integrale tilgang i overskuelige modeller, bred teori, praktisk håndværk, nærværende træning, der kombineret med personlig udvikling og refleksion udvikler den studerendes evne til at møde det enkelte menneske med faglighed, nærvær og respekt for dets særlige livssituation og udviklingsproces.

Et centralt formål er, at den studerende ikke alene tilegner sig viden og metoder, men også udvikler sig som menneske og fagperson. Den studerende træner således evnen til

at forholde sig undersøgende til sig selv, sine egne processer og sin måde at indgå i relationer på, og til at anvende dette som grundlag for et ansvarligt professionelt arbejde. Uddannelsen sigter mod, at den studerende udvikler en høj etisk faglighed, dømmekraft og bevidsthed om egne kompetencegrænser og evner at forholde sig undersøgende og kritisk til egen praksis, teori og ny faglig viden.

Formålet er at gøre komplekse psykologiske sammenhænge anvendelige i praksis og at udvikle terapeuter, der kan møde det hele menneske med både faglig præcision, fleksibilitet og menneskelig tilstedeværelse. ID-uddannelserne uddanner mennesker til professionelt og ansvarligt at arbejde med forskellige menneskers problemstillinger, trivsel, udviklingsprocesser og forandring.

2.1.1 Formålet med ID Trivselsterapeutuddannelsen

Formålet med den 2-årige ID Trivselsterapeutuddannelse er at kvalificere den studerende til at arbejde professionelt med og gøre en positiv mærkbar forskel for menneskers psykiske, psykofysiske, sociale og eksistentielle trivsel - uanset om det er med udgangspunkt i et arbejdsliv i offentligt eller privat regi, inden for socialt arbejde, sundhedsvæsen, pædagogik, kriminalforsorg, HR funktioner, frivilligt arbejde eller behandlervirksomhed. Uddannelsen forløber over to år og indgår som første del af den samlede 4,5-årige ID Psykoterapeutuddannelse, men kan også afsluttes efter de to år med eksamen og certificering som ID Trivselsterapeut.

2.1.2 Formålet med ID Psykoterapeutuddannelsen

Formålet med den samlede 4,5-årige ID Psykoterapeutuddannelse er at uddanne psykoterapeuter, der kan udøve psykoterapi på et højt fagligt, etisk og personligt funderet niveau med de mest almindeligt forekommende følelsesmæssige, sociale og eksistentielle problemer, samt at arbejde dybdegående og fagligt forsvarligt med mere komplekse problemstillinger som traumer, tab og sorg, tilknytningsmønstre, relationelle kriser, parforhold og familie, angst, skam, skyld samt kriser af både identitetsmæssig, eksistentiel og spirituel karakter. Uddannelsen kvalificerer til arbejde som privatpraktiserende psykoterapeut, til ansættelse i faglige teams eller til at styrke

eksisterende arbejde inden for f.eks. det sundhedsfaglige, pædagogiske, sociale, HR eller organisatoriske felt.

2.2 UDDANNELSERNES FAGLIGE OG MENNESKELIGE HENSIGT

Den faglige professionalisering gennem ID-uddannelserne handler om at udvikle en fagperson, der kan anvende sin viden og sine metoder selvstændigt, ansvarligt og kritisk og som kontinuerligt videreudvikler sin faglighed. Med ID-uddannelserne har vi dog ikke alene en ambition om at uddanne dygtige fagpersoner, men også at understøtte den menneskelige modning, selvansvarlighed og erfaring, så den studerende udvikler og erkender en dybere forståelse af mennesket, sig selv og den professionelle relation med henblik på bæredygtig udvikling hos både sig selv og sine kommende klienter.

ID uddannelsernes menneskelige, udviklingsmæssige og faglige aspekter er dermed tæt forbundne og kan opsummeres i fem centrale hensigter:

- **Bredde:** Den studerende lærer at møde mennesker i øjenhøjde, præcis hvor de er i livet, og som de unikke mennesker, de er.
- **Dybde:** Den studerende lærer ikke alene at arbejde med den aktuelle problematik, men også at understøtte dybere personlig og professionel udvikling.
- **Helhed:** Den studerende lærer at forstå og arbejde med mennesket som et kropsligt, psykisk, relationelt, eksistentielt og transpersonligt væsen og som en del af de sammenhænge, mennesket indgår i.
- **Væren og eksistens:** Den studerende lærer at forholde sig til mennesket som mere end en personlighed og som et menneske med en dybere bevidsthedsmæssig og eksistentiel dimension.
- **Selvfølelse og identitet:** Den studerende lærer at forstå selvfølelsens og identitetens betydning for menneskets trivsel, udvikling og mulighed for bæredygtig forandring.

Samlet er hensigten, at den studerende gennem uddannelsen udvikler både faglig kunnen og menneskelig forankring og selv går den udviklingsvej, som uddannelsen inviterer til med høj etisk bevidsthed. Herved bliver den faglige kompetence tæt forbundet med evnen til at være nærværende, selvrefleksiv og ansvarlig i mødet med andre mennesker, med henblik på bæredygtig udvikling.

2.3 ARBEJDSMARKEDSRELEVANS

På samfundsplan er der et kæmpe problem med stress og mistrivsel både socialt, psykofysisk og eksistentielt. Ved at være helhedsorienterede, ved at være dynamiske og ved at arbejde specifikt med selvfølelsen, som er helt afgørende for trivsel og udvikling, tilbyder vi en bæredygtig form for udvikling, der tager fat i roden af mistrivsels-problematikken, fremfor at symptombehandle. Vores erfaring er, at denne tilgang skaber ringe i vandet både på individuelt, organisatorisk, arbejdsmæssigt og samfundsmæssigt plan.

Psykoterapeuter spiller en voksende rolle i den mentale folkesundhed i Danmark og bidrager allerede til forebyggelse og behandling af mistrivsel blandt andet i kommuner, skoler, psykiatrien, private organisationer og erhvervslivet. Det har relevans for både det danske og europæiske arbejdsmarked, hvor øget kompleksitet, forandring, samarbejde og ansvar samt fokus på trivsel og mental sundhed stiller større krav til selvindsigt, selvrefleksion, følelsesmæssig regulering, perspektivskifte og evnen til at indgå konstruktivt i relationer.

Trivsel, samarbejde, ledelse og bæredygtig opgaveløsning afhænger ikke alene af ydre strukturer, men også af menneskets evne til at forstå og regulere sig selv, håndtere forskellighed og navigere bevidst og ansvarligt i komplekse sammenhænge. Samtidig fastholder det integrale perspektiv, at mennesket altid må forstås i samspil med de organisatoriske, kulturelle og samfundsmæssige vilkår, det indgår i. Arbejdet med individet er derfor et supplement til – ikke en erstatning for – arbejdet med arbejdsmiljø, ledelse, organisering og strukturelle vilkår.

Den integrale psykologi, som ID-uddannelserne bygger på, samler, organiserer og integrerer indsigter fra forskellige psykologiske og videnskabelige traditioner og skaber et bredere helhedsperspektiv, hvor indre erfaringer, adfærd, relationer, kultur og de systemer, mennesket indgår i, forstås som gensidigt påvirkende dimensioner.

Det eksistentielle og transpersonlige perspektiv udvider dette blik ved også at inddrage menneskets spørgsmål om mening, identitet, livsvalg, kriser, værdier, bevidsthed og udviklingsmuligheder. Det bidrager til en forståelse af mennesket, der rækker ud over symptomer og personlighed og samtidig fastholder mennesket som indlejret i konkrete relationelle, kulturelle og samfundsmæssige sammenhænge.

Disse perspektiver er grundlæggende for både ID Trivselsterapeutuddannelsen og ID Psykoterapeutuddannelsen. Den 2-årige ID Trivselsterapeutuddannelse giver et bredt fundament af viden, færdigheder og terapeutiske redskaber til at arbejde med menneskers psykiske, sociale og eksistentielle trivsel samt mistrivsel og stress. Allerede efter to år kan den studerende altså bidrage med sine kompetencer inden for en lang række områder både i erhvervsliv og frivillige organisationer (jvf. punkt 2.1.1).

På den 2,5-årige overbygning til ID Psykoterapeut bygges der videre med et dybere terapeutisk arbejde og kompetencer til at arbejde med mere komplekse psykologiske problemstillinger, der både kan anvendes som privatpraktiserende psykoterapeut, men også i en lang række funktioner i både offentligt og privat regi (jvf. punkt 2.1.2).

Kompetencer inden for relationsarbejde, kommunikation, emotionelle processer, selvrefleksion og menneskelig udvikling er relevante på tværs af blandt andet sundheds-, social-, undervisnings- og organisationsområdet.

På VDI skaber det integrale perspektiv dermed en bro mellem personlig udvikling, terapeutisk arbejde og et moderne arbejdslivs stigende behov for mennesker, der er selvreflekterende, bevidste, relationelt kompetente og fleksible i mødet med kompleksitet og forandring – uden at miste kontakten til sig selv.

2.4 TRANSPERSONLIG VS. KONFESSIONEL

Når vi på Vadum Dahl Instituttet beskæftiger os med begreber som "væren" og "bevidsthed" og som en del af vores helhedsorienterede tilgang også beskæftiger os med transpersonlig psykologi samt den menneskelige oplevelse af f.eks. spiritualitet bliver det særligt vigtigt at understrege at tilgangen ikke er konfessionel.

Den transpersonlige tilgang til psykoterapi er multikulturel, ikke-konfessionel, ikke-ideologisk og ikke politisk baseret. Transpersonlig psykoterapi arbejder fænomenologisk og ontologisk med de erfaringer, klienter bringer ind i terapien – herunder spirituelle, eksistentielle og evt. religiøse perspektiver – og forholder sig til dem som psykologiske fænomener, der kan have betydning i fx sorg-, traume- og krisearbejde.

ID terapeuten behøver ikke dele klientens tro, men skal kunne forstå og arbejde fagligt med den som en potentiel ressource i terapien. Transpersonlig psykoterapi søger således at integrere eksistentielle og spirituelle dimensioner i en psykologisk og videnskabeligt funderet ramme, uden at kræve, at nogen skal tro på noget bestemt eller tilslutte sig en bestem religiøs, ideologisk eller politisk position (Forman 2002; Maslow 1954).

I et samfund som det danske, hvor flere og flere mennesker lever med en multikulturel og multireligiøs baggrund, er det afgørende, at psykoterapeuter kan møde og forstå klienters eksistentielle og religiøse livsforståelser på et kvalificeret og nuanceret niveau.

Religion, spiritualitet og generelt livssyn spiller for mange en central rolle i håndteringen af eksistentielle kriser. En transpersonlig tilgang indebærer derfor en faglig forpligtelse til at kunne arbejde med disse dimensioner ud fra en dybere psykologisk forståelse – uanset om klienten er religiøs, spirituel eller ateist (Forman 2022; James 1902; Maslow 1954).

Som psykoterapeutisk institut har vi ingen krav eller forventninger til de studerendes tro, politiske tilhørsforhold eller ideologi, ligesom vi uddanner vores studerende til, at kunne arbejde med alle typer af mennesker og møde deres klienter åbent og fordomsfrit. Det betyder ikke, at psykoterapien er uden værdier eller etiske forpligtelser. Den er forankret i faglighed, menneskelig værdighed, respekt for forskellighed, terapeutisk ansvar og

gældende etiske principper - men ikke i en bestemt religiøs, ideologisk eller politisk overbevisning.

§3: UDDANNELSENS TEORETISKE GRUNDLAG

ID Psykoterapi eller ID-terapi, som vi også bare ofte kalder vores særlige tilgang til terapi er blevet udviklet og videreudviklet gennem de sidste tre årtier, og fortsætter med at udvikle sig i takt med både vores kliniske erfaringer og med indsigterne fra den nyeste psykoterapeutiske forskning.

ID-tilgangen er grundlagt og løbende videreudviklet af psykoterapeut, coach, mentor, forfatter og underviser Ole Vadum Dahl og er et unikt koncept i egen ret, der dog selvfølgelig står på skuldrende af række pionerer indenfor psykologi, psykoterapi, coaching, meditation og selvudvikling. Her beskriver vi overordnet både det unikke ID-koncept og vores teoretiske, metodiske og værdimæssige rødder. Der kan læses mere uddybende om uddannelsens teoretiske grundlag i studieordningens bilag 1.

3.1 DERFOR HEDDER DET ID PSYKOTERAPI

Der er to betydninger af "ID":

3.1.1 ID - Identitetsorienteret

Den første betydning af ID er, at ID Psykoterapi er identitetsorienteret, dvs. at menneskers selvfølelse og oplevelse af identitet spiller en afgørende rolle både for vores forståelse af psykiske, sociale og eksistentielle problemer og for vores praktiske terapeutiske interventioner.

Vi kunne sige, at ID-terapi ud fra et humanistisk psykologisk perspektiv overordnet handler om at opdage og udfolde det dybeste potentiale i forhold til vores identitet og selvfølelse - spændende fra selvtillid, selvværd, selvrespekt og selvaccept til selvværen og selvtranscendens.

Det er vores erfaring, at at uanset hvilke indsigter, nye kompetencer, færdigheder og positive menneskelige egenskaber vi får fremelsket, eller hvor meget vi får ryddet op i

fortiden gennem psykoterapi, vil vi i løbet af relativ kort tid helt eller delvist falde tilbage til gamle mønstre, hvis selvfølelsen, dvs. den dybere oplevelse af identitet ikke samtidigt udvikler sig og følger trop.

3.1.2 ID - Integral og Dynamisk

Den anden betydning af ID er, at vores terapeutiske tilgang er "Integral" (I) og "Dynamisk" (D). Integral betyder hel og komplet, mens dynamisk her står for kraftfuld og bevægelig. Det dynamiske aspekt betyder også at vi altid møder mennesker i øjenhøjde og tilpasser tilgangen til den enkeltes personlighed, modenhed, livsfase, temperament, udviklingsmuligheder og potentialer. Det er bl.a. muligt fordi vi står på et integralt meta-teoretisk fundament.

ID Psykoterapeutuddannelsen er altså en integral uddannelse, og dermed tilhører den en specifik overordnet terapeutisk retning:

- Integral psykoterapi er en betegnelse for en moderne videnskabeligt baseret holistisk tilgang til praktisk psykologi og psykoterapi.
- Integral psykoterapi er baseret på en kombination af traditionel og transpersonlig psykoterapi med solide rødder i de anerkendte psykologiske traditioner og i nyere forskning indenfor bevidsthed og transpersonlig psykologi.
- Integral psykoterapi inkluderer forskellige psykologiske og transpersonlige teorier og psykoterapeutiske metoder og sætter dem ind i en overordnet helhedsorienteret forståelsesramme eller integral meta-teori.

3.2 HVAD ER INTEGRAL PSYKOTERAPI I PRAKSIS?

Helt kort opsummeret er der fem overordnede aspekter af integral psykologi og psykoterapi, der samtidig er kriterierne for om en terapeutisk tilgang er integral, defineret af filosof og integral pioner Ken Wilber (2000). En integral terapeutisk tilgang inkluderer og arbejder i praksis med:

1. Perspektiver:

   Dvs. at udvide klientens perspektiver på sig selv, på andre og på verden. Wilber definerer her perspektiver som 1., 2. og 3. personsperspektiv.

2. Stadier og niveauer:

   Dvs. at hjælpe klienten med at udvikle sig og modnes som menneske, så terapien ikke udelukkende reparerer på klientens aktuelle liv, men også styrker klientens evne til selv at håndtere og løse sine psykiske, sociale og eksistentielle udfordringer fremefter.

3. Udviklingsområder:

   Dvs. at inddrage forskellige livs- og udviklingsområder i terapien, så klientens oplevelse af helhed, sammenhæng og integritet styrkes gennem terapiforløbet.

4. Tilstande:

   Dvs. at arbejde med klientens skiftende sindstilstande og varierende grader af nærvær og vågenhed med henblik på at hjælpe klienten med bedre at kunne rumme sine følelser, regulere sig selv og sin adfærd, og på den måde forøge evnen til at tage mere bevidste valg og indgå i relationer med mere empati og nærvær.

5. Typer:

   Dvs. at kunne forstå og hjælpe en klient bedst muligt ved at være i stand til at genkende og tage højde for bestemte typologiske træk, der bl.a. både kan have en betydning for klientens måde at tackle sit liv og sine udfordringer på, for terapeut-klient-relationen og for klientens måde at indgå i terapien på.

Den integrale tilgang inkluderer også, at gå bagved forskellige psykologiske og terapeutiske retningers teori og metodik, og forstå de grundlæggende forandringsprincipper for udvikling, der både samler og adskiller forskellige tilgange. I stedet for blot at kombinere teknikker fra flere terapimetoder, der er den klassiske integrative tilgang, går en integral tilgang under motorhjelmen og integrerer de bagvedliggende forandringsprocesser og principper. Det skaber, i følge vores erfaringer,

et bedre grundlag for at møde vores klienter i øjenhøjde og imødekomme deres behov og dermed også muligheden for at imødekomme så mange forskellige mennesker som muligt. Det giver også psykoterapeuten mulighed for at praktisere med stor fleksibilitet og kreativitet og skabe bæredygtig udvikling, der giver værktøj for livet og ikke blot afhjælper den aktuelle problemstilling (Forman 2022; Ingersoll & Zeitler 2024; Wilber 2000).

3.3 ID'S UNIKKE PENTAGRALE VISION

Med udgangspunkt i den integrale meta-ramme har Ole Vadum Dahl skabt en unik ramme omkring ID-uddannelserne og den ID-terapeutiske tilgang.
Hvor den oprindelige integrale teori arbejder med 1., 2. og 3. persons-perspektivet, har vi i vores ID-udgave videreudviklet perspektiv-aspektet og arbejder her med fem forskellige dimensioner, som samtidig er fem forskellige perspektiver i et større helhedsperspektiv. Da vi arbejder med fem dimensioner af helhed, har vores særlige fem-dimensionelle integrale tilgang fået navnet "pentagral", der altså betyder "fem-dimensionelt holistisk".

Herunder beskrives nogle af de mest centrale ID-modeller i overordnede træk, der også illustrer hvordan ID-tilgangen lever op til de integrale kriterier.

3.3.1 DE FEM UDVIKLINGSVEJE (og ID's forandringsprincipper)

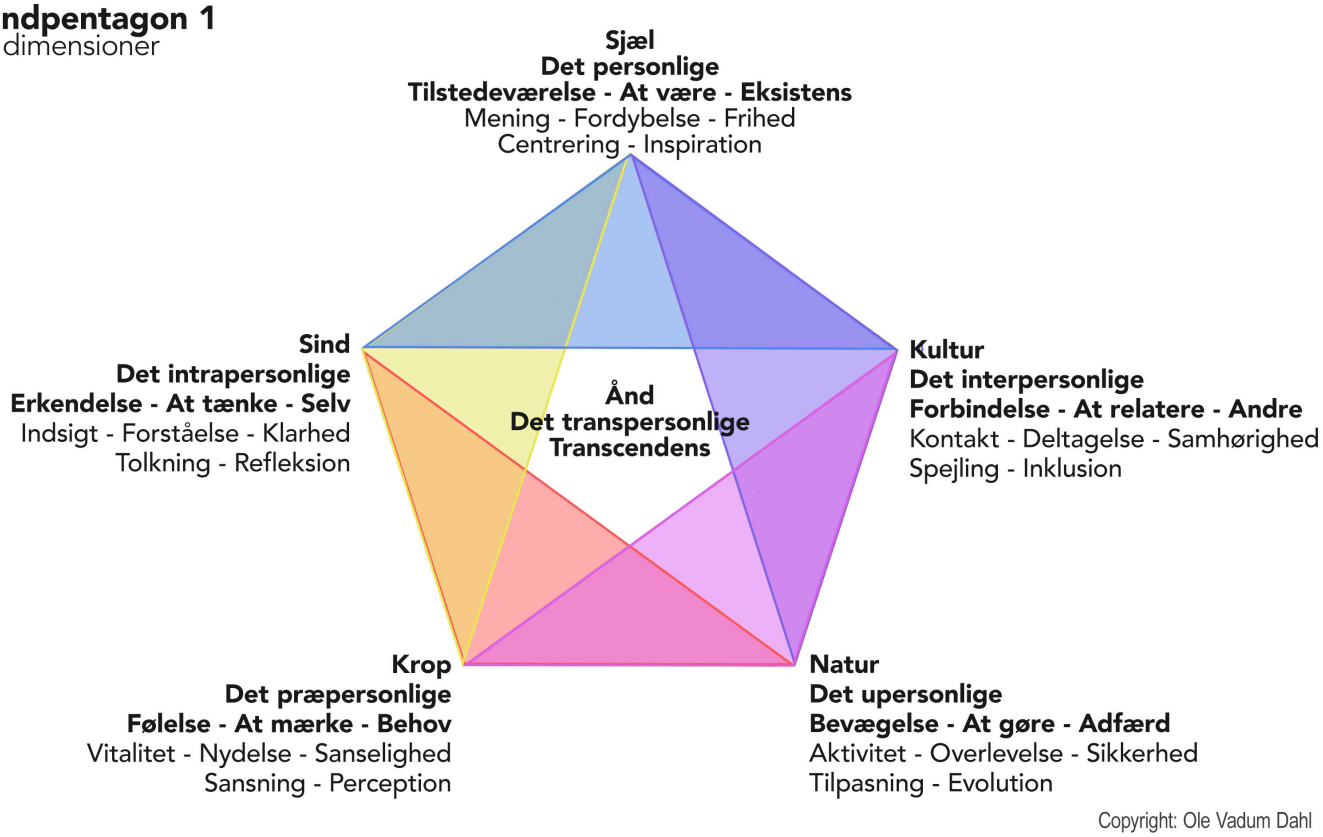
Ud fra en integral forståelse af udvikling har Ole Vadum Dahl over flere årtier lavet komparative analyser af ellers tilsyneladende forskellige terapiformer og metodikker. Det har resulteret i formuleringen af fem udviklingsveje og femten tilhørende forandringsprincipper, der i varierende grad optræder i de fleste terapeutiske traditioner bag ellers forskellige kliniske tilgange. I vores integrale/pentagrale tilgang vælger vi at inkludere samtlige forandringsprincipper og har udviklet en samlet ID-ramme omkring arbejdet med dem. De fem udviklingsveje kalder vi i ID-sammenhæng for "De fem op'er". En oversigt over op'erne og de tilhørende forandringsprincipper findes herunder:

De fem op'er og ID's forandringsprincipper

- **At vokse op**
  - Kompetenceudvikling
  - Ansvarliggørelse
  - Selvrefleksion
- **At åbne op**
  - Reorientering
  - Udvidelse
  - Inklusion
- **At rydde op**
  - Energibalancering
  - Mønsterafbrydelse
  - Integration
- **At vågne op**
  - Bevidstgørelse
  - Disidentifikation
  - Transformation
- **At lyse op**
  - Implementering
  - Videregivelse
  - Transmission

3.3.2 ID PENTAGONEN

ID Grundpentagon 1
De fem dimensioner



Copyright: Ole Vadum Dahl

Det pentagrale helhedsperspektiv indenfor ID-terapi består af krop, sind, sjæl, kultur og natur. I vores bestræbelser på, at forholde os til det hele menneske i sin sammenhæng med verden arbejder vi med andre ord med både det kropslige, det psykiske, det eksistentielle, det sociale og det naturlige fysiske perspektiv på livet. Vi illustrer den pentagrale forståelse i en visuel model, som vi kalder for ID-pentagonen.

Dimensioner:

De fem farvede trekanter i pentagonen repræsenterer hver især:

- Kroppen: Dvs. den fysiske krop med dens sanser, følelser og behov.
- Sindet: Dvs. tanker, forestillinger, erindringer og vores tilbøjelighed til at identificere os med både indre og ydre fænomener.
- Sjælen: Dvs. væren, eksistens og bevidsthed.
- Kulturen: Dvs. vores sociale liv, relationer og samfund.
- Naturen: Dvs. vores fysiske omgivelser, adfærd og de naturlige evolutionære aspekter af livet.

Den fem-takkede stjerne, der opstår i midten, symboliserer mennesket med to arme, to ben, hoved og også de fem primære sanser. I centrum af stjernen har vi en omvendt pentagon, der her står for ånd, for hjertet og for essensen af, hvad og hvem vi på det dybeste plan er som mennesker.

Perspektiver:

De fem dimensioner repræsenterer som nævnt også fem forskellige perspektiver

- Kroppen: Kroppen repræsenterer også det præ-subjektive, 0. persons-perspektiv.
- Sindet: Sindet repræsenterer også det subjektive, 1. persons-perspektiv.
- Kulturen: Kulturen repræsenterer også det interpersonlige, 2. persons-perspektiv
- Naturen: repræsenterer også det objektive, 3. persons-perspektiv.
- Sjælen: Repræsenterer også det meta-subjektive, 4. persons-perspektiv.

Domæner:

Der hvor de farvede trekanter, dvs. dimensionerne, overlapper opstår også fem domæner, der bliver endnu en vej til at forstå mennesket helhedsorienteret:

- 0. domæne - Nutiden - Overlap mellem krop/natur dvs.: biologi, genetiske disposition, hormoner, neurologi, aktuel psykofysisk tilstand osv.
- 1. domæne - Fremtiden - Overlap mellem sind/sjæl, dvs.: potentialer, kreativitet, scenarier, mål, intention osv.
- 2. domæne - Fælles fremtid - Overlap mellem sjæl/kultur dvs.: kommunikation, samvær, støtte, intimitet, opbakning, klient/terapeut forhold osv.
- 3. domæne - Fortiden - Overlap mellem sind/krop dvs.: emotioner, selvfølelse, identitet, erfaringer, traumer osv.
- 4. domæne - Fælles fortid - Overlap mellem natur/kultur dvs.: fysiske rammer, vilkår, kollektive erfaringer, arketyper, etiske rammer osv.

ID Pentagonen er et gennemgående værktøj, der både hjælper os til at danne overblik over forskellige teorier, metoder og tilgange, men som også kan bruges konkret som et terapeutisk redskab og til supervision, selvsupervision og selvudvikling.

3.3.3 ID TRÆET

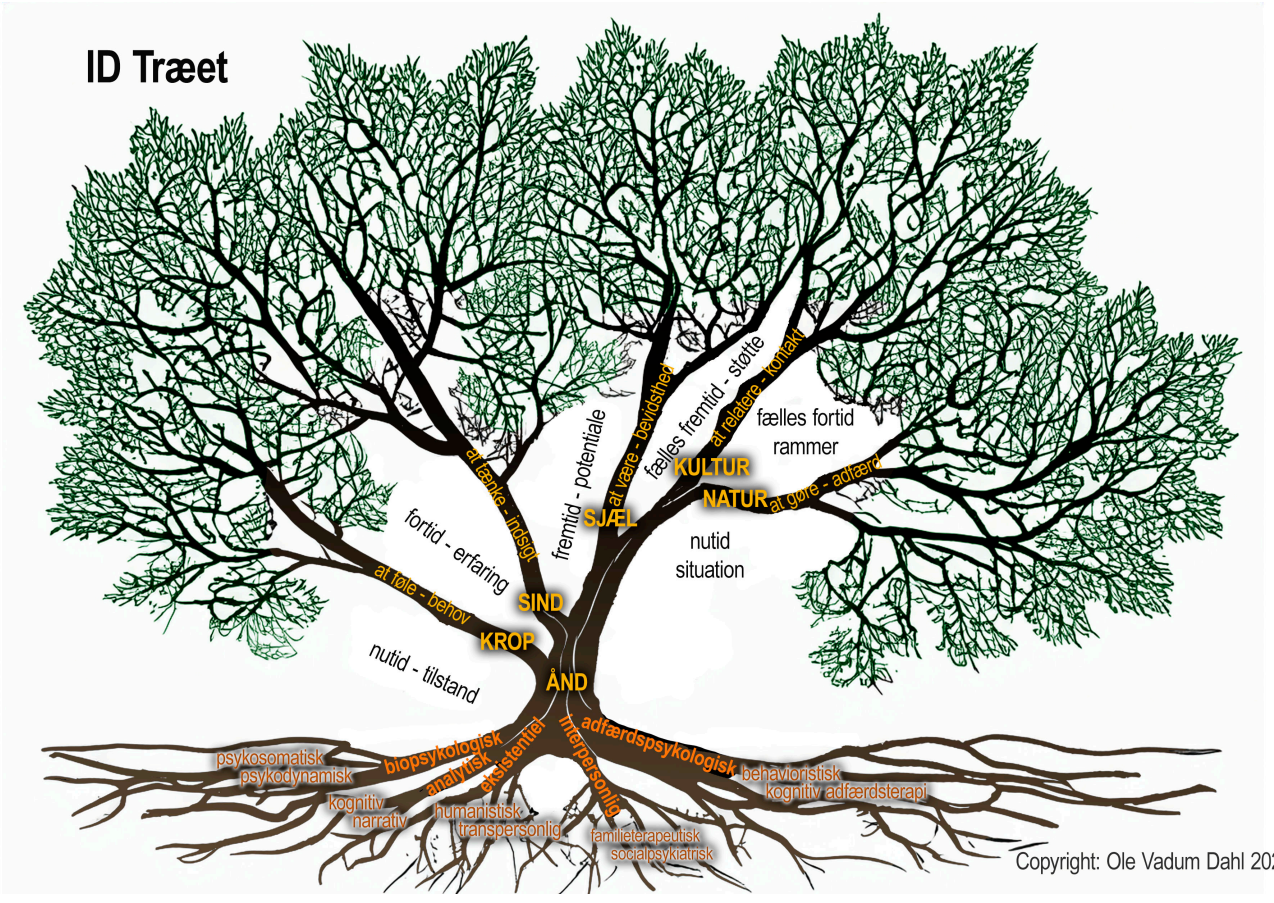
Udover at vi indenfor ID-terapi anvender ID-pentagonen med dimensioner og domæner som en gennemgående model for at forstå psykoterapi, trivsel og udvikling på en helhedsorienteret måde, har vi også et andet billede, vi anvender for at illustrere helhed og sammenhæng og som samtidig beskriver vores tilgang til udviklingspsykologi og vores psykologiske rødder. Vi kalder det for ID-træet eller livets træ. Her arbejder vi med både grene, stammen, årringe og rødder som forskellige aspekter af det integrale.

ÅRRINGENE I LIVETS TRÆ (Udviklingsstadier)

Hvis vi bruger et træ som metaforisk billede på integral eller helhedsorienteret udvikling, vil årringene i træets stamme og grene være en fin metafor for netop udviklingsstadier. Årringene er samtidig et billede på den måde, vi forstår udvikling på indenfor ID

Psykoterapi. Hvor mere konventionelle terapiformer primært arbejder med horisontal udvikling dvs. at gøre os mere velfungerende på vores nuværende udviklingsniveau, tilstræber en integral tilgang til psykoterapi samtidig en vertikal udvikling. Dvs. at vi i terapien arbejder på, at bryde identifikationen med det aktuelle udviklingsniveau indenfor et givent udviklingsområde og efterfølgende at rumme og integrere det fra et nyt niveau. Ligesom årringene i et træ, vil den nye udviklingsring metaforisk ligge sig udenom de andre. Fremfor at forstå udvikling som lineær, forstår vi mennesket som rummende alle de tidligere "årringe" og med potentialet til at transcendere dem. For at kunne inkludere det stadie man tidligere var på, må subjektet blive større og mere nuanceret og det bliver dermed udvikling i retning af mere empati, accept, integritet og modenhed.

I vesten har utallige udviklingspsykologer siden Freud beskrevet menneskets udvikling fra tidlig barndom til voksenlivet fra forskellige vinkler, mens østens kontemplative traditioner har haft mere fokus på stadierne i en transpersonlig udviklingsproces . Årringene bliver i ID Psykoterapi også et samlende billede, hvor vi sætter en lang række forskellige udviklingsteoretiske pionerer ind i samme model og dermed kan arbejde dynamisk og helhedorienteret med dem (Forman 2022; Freud 2011; Ingersoll & Zeitler 2024; Wilber 2000).



GRENENE PÅ LIVETS TRÆ (Udviklingsområder)

ID-træet har fem hovedgrene, der er et billede på fem overordnede udviklingsområder, som også svarer til ID Pentagonens fem dimensioner.

Dvs. at vi kan udvikle os:

- Motorisk, følelsesmæssigt og behovsmæssigt: Kroppens gren
- Kognitivt, mentalt og ift. vores evne til selvrefleksion og selvregulering: Sindets gren
- Eksistentielt, bevidsthedsmæssigt og i forhold til centrering og nærvær: Sjælens gren
- Socialt, moralsk og i forhold til vores medfølelse og empati: Kulturens gren
- Adfærdsmæssigt, neurologisk og ift. at leve sundt og balanceret i samspil med natur, miljø og fysiske omgivelser: Naturens gren

Grenene på et træ udvikler sig ikke nødvendigvis lige hurtigt, og nogle af dem kan måske endda være hæmmet i deres vækst. Det bruger vi indenfor ID-teori som analogi på, at vi heller ikke nødvendigvis udvikler os symmetrisk, dvs. lige meget på forskellige livsområder. Udvikling er altså ikke bare udvikling. Vi udvikler os alle gennem livet på en række forskellige områder, som regel i et forskelligt tempo. En ID Psykoterapeut skal kunne møde mennesker lige netop hvor de er og støtte dem til integration af så mange forskellige former livsområder, at de får oplevelsen af helhed og balance (Forman 2022; Ingersoll & Zeitler 2024; Wilber 2000).

RØDDERNE PÅ LIVETS TRÆ (De psykologiske rødder)

Hver gren på ID-træet har også en tilsvarende rod, der repræsenterer de forskellige psykologiske hovedtraditioner, som vi i ID-terapi trækker på. Da vi som integral terapiretning både tænker i stadier og udviklingsområder, inkluderer vi pionerer indenfor de forskellige traditioner, som også har defineret udviklingspsykologiske teorier indenfor deres særlige fokusområder, og som dermed går igen i både rødderne og årringene.

Rødderne på ID-træet:

- Den psykofysiske tradition - Kroppens rod: Bl.a. Sigmund Freud, Wilhelm Reich og Alexander Lowen (Freud 2011; Lowen 2002; Reich 1990).
- Den kognitive tradition - Sindets rod: Bl.a. Jean Piaget og Robert Kegan (Kegan 1982, 1994; Piaget 1992).
- De eksistentielle, humanistiske og spirituelle traditioner - Sjælens rod: Bl.a. Abraham Maslow, James W. Fowler og Carl Gustav Jung (Fowler 1981; Jung 2022; Maslow 1954).
- De socialpsykologiske og interpersonlige traditioner - Kulturens og relationernes rod: Bl.a. Daniel Stern, Lawrence Kohlberg og Erik Erikson. (Erikson 1997a, 1997b; Kohlberg 1981, 1984; Stern 2000, 2004).
- De adfærdsmæssige og neuropsykologiske traditioner - Naturens og adfærdens rod: Bl.a. John Bowlby, Donald Winnicott og Daniel Stern. (Bowlby 1994, 1996; Stern 2000, 2004; Winnicott 1990, 1996).

Herudover arbejder vi på uddannelsen også med en lang række andre teoretikere og med mere aktuelle nyudviklinger indenfor psykoterapi og bevidsthedsforskning, der løbende bliver introduceret på uddannelsen bl.a. Susan Hart, William Torbert, Irvin D. Yalom, Jenny Wade, Paul Gilbert m.fl. (Gilbert 2010, 2018; Hart 2016a, 2016b, 2016c; Torbert & Cook-Greuter 2004; Wade 1996; Yalom 2006, 2009).

STAMMEN I LIVETS TRÆ (Bevidsthed og den transpersonlige tradition)

Stammen på et træ repræsenterer der, hvor træet endnu ikke har forgrenet sig. På den måde er det også et billede på den mere udifferentierede, formløse livskraft og bevidsthed. Det er samme bevidsthed, der som hvidt lys i et kaleidoskop bliver til regnbuefarverne, fra stammen forgrener sig ud i specifikke livsområder og udviklingsområder i grenene. Stammen står fast i kraft af alle rødderne og repræsenterer på den måde også en helhed. Den transpersonlige psykologi handler om det, der ligger udover vores almindelige jeg eller personlighed og dermed er begreber som "helhed" og "enhed" vigtige aspekter af den transpersonlige psykologi. Stammen bliver på den

måde et symbol på den transpersonlige psykologi og arbejdet med den i ID Psykoterapi. Mens årringene i grenene beskriver hhv. den kognitive, eksistentielle, adfærdsmæssige, sociale udvikling osv. beskriver årringene i stammen den rene bevidsthedsmæssige udvikling. Stammen på ID-træet, bevidsthedsudviklingen, er altså et bærende element i ID uddannelserne. Vi trækker her især på teoretikere som Jenny Wade og Susan Cook-Greuter, der hver især har forsket i jeg'ets udvikling frem til transcendente og enhedsbevidste stadier, samt Assagioli, der beskæftiger sig med menneskets personlige og transpersonlige udvikling gennem øget selvindsigt og integration (Assigioli 2009; Cook-Greuter 1999; Forman 2022; Wade 1996; Wilber 2000).

FRUGTERNE PÅ LIVETS TRÆ (Værenstilstande)

Jo flere stadier vi har mødt, gennemgået og transcenderet i stammen, jo mere begynder det bevidsthedsmæssige arbejde at kaste frugter af sig.

Integral psykologi og psykoterapi anerkender, inkluderer og integrerer også såkaldte transpersonlige bevidsthedstilstande i terapi og selvudvikling, og gør det vel at mærke med reference til flere årtiers international bevidsthedsforskning.

I ID Psykoterapi arbejder vi også med denne type værenstilstande med henvisning til bl.a. Susan Cook-Greuter og Jenny Wade, men også Stanislav Grofs indgående forskning i alternative bevidsthedstilstande (Cook-Greuter 1999; Forman 2022; Grof 2015, 2016; Wade 1996; Wilber 2000).
Bemærk iøvrigt at frugter altid udspringer af grenene og at forskellige værenstilstande dermed også vil have forskellige udtryk eller have forskellige værenskvaliteter for hver af grenenes livsområder.

FORSKELLIGE SORTER AF LIVETS TRÆ (Typer)

Utallige typologier har igennem tiden sat ord på vores forskellighed som mennesker og forsøgt at give os redskaber til bedre at forstå og acceptere både os selv og hinanden. Forskellige typer og gemytter kan give store variationer i vores adfærd og resultere i meget forskellige måder at opfatte de samme situationer på. Også når det kommer til

udvikling og terapi, spiller forskellige typer en afgørende rolle ift. hvordan udviklingen forløber. ID Psykoterapi tager ligesom andre skoler indenfor integral psykologi og psykoterapi forskellige personlighedstyper med i betragtning for dels bedre at forstå menneskers forskelligartede terapi- og udviklingsforløb, g dels for at skabe mere rummelighed, integration og helhed for det enkelte menneske.

På ID uddannelserne arbejder vi bl.a. med Enneagramtyperne, især sådan som de er beskrevet af Don Riso og Ross Hudson, men har også udviklet vores egen typologi, der udspringer af fem modsætningspar i ID Pentagonen (Forman 2022; Riso & Hudson 2020).

3.3.4 DE TRE BEVIDSTHEDMODI (Tilstande)

Udover at arbejde med værenstilstande som beskrevet i "frugterne på livets træ" arbejder vi også med en mere overordnet tilgang til bevidsthedens forskellige tilstande. Vi kender alle til forskellige bevidsthedstilstande i vores daglige liv. I løbet af et døgn bevæger vi os eksempelvis gennem tilstande af vågenhed, drøm og drømmeløs søvn, ligesom vi når at opleve et stort antal skiftende stemninger, følelser og andre sindstilstande. Indenfor ID Psykoterapi arbejder vi med tre overordnede måder, bevidstheden kan fungere på. Vi kalder dem for hhv. det "reaktive", det "kreative", og det "essentielle" bevidsthedsmodus. Afhængigt af hvilket bevidsthedsmodus vi fungerer ud fra i en given situation, vil vi interagere forskelligt i forhold til såvel os selv som vores omverden både følelsesmæssigt, kognitivt, eksistentielt og socialt. Det er også vores erfaring, at resultatet af et terapiforløb kan falde markant forskelligt ud, afhængigt af, om vi tager det reaktive, det kreative eller det essentielle modus med i betragtning i vores terapeutiske interventioner.

De tre bevidsthedsmodi i ID Psykoterapi:

- Det reaktive modus - Enten-eller: Identifikation med bestemte forestillinger om os selv, som vi ubevidst reagerer både følelsesmæssigt og adfærdsmæssigt ud fra.
- Det kreative modus - Både-og: Nuanceret selvopfattelse, hvor vi kreativt kan bruge mange forskellige sider af vores psyke ud fra vores bevidste livsværdier.

- Det essentielle modus - Hverken-eller: Selvværen, centreret oplevelse af tilstedeværelse i nuet, eksistentiel oplevelse af intens og livfuld værenskerne (Siegel 2011).

§4: UDDANNELSENS LÆRINGSMÅL

Herunder beskrives ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsens overordnede læringsmål med baggrund i Dansk Psykoterapeutforenings kompetenceramme, der fastlægger minimumskrav for viden, færdigheder og kompetencer for foreningens godkendte psykoterapeutuddannelser (Dansk Psykoterapeutforening n.d.-c).

Her beskrives uddannelsens samlede læringsmål, mens læringsmålene for hvert år og semester/trimester kan findes i nærværende studieordnings bilag 2. I bilaget beskrives hvert semester/trimester gennem fagbeskrivelser, viden, færdigheder og kompetencer, så progressionen fra grundlæggende terapeutisk kontakt til selvstændig, reflekteret og etisk psykoterapeutisk praksis bliver synlig.

Hvert af de 24 moduler på uddannelsen har derudover selvstændige modulbeskrivelser, som findes på instituttets hjemmeside her: https://vadumdahl.dk/modulbeskrivelse/

ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen er en 4,5 årig psykoterapeutuddannelse bestående af 3 dele:

- 1. del: 1. - 3. år med 18 moduler og 6 semestre - hvoraf 1. og 2. år udgør basisuddannelsen til ID Trivselsterapeut.
- 2. del: 4. år med 6 moduler og 3 trimestre
- 3. del: Eksamensperiode uden undervisning

4.1 LÆRINGSMÅL FOR HELE UDDANNELSEN

Dette afsnit samler de overordnede læringsmål på tværs af hele uddannelsen. Formuleringerne anvendes som reference i studieforløbet og som samlet målestok i forbindelse med uddannelsens afsluttende certificering.

Målet er, at 4. år er fuldt kompatibelt og konsekvent med de samlede læringsmål for hele uddannelsen — det er uddannelsens »kroning« og konsolidering af teori, praksis og etik. På 4. år samles og konsolideres uddannelsens læringsmål i en kulmination, der:

1. Integrerer tidligere viden, færdigheder og kompetencer.
2. Udvider til sene udviklingsstadier samt eksistentielle og transpersonlige temaer.
3. Understøtter avancerede færdigheder i oplevelsesorienteret terapi.
4. Styrker kompetencer inden for selvstændig klinisk praksis, refleksion og etisk ansvar.

Viden

Efter afslutningen af ID psykoterapeutuddannelsen har den studerende viden om og kan reflektere over:

1. Integral psykoterapi som teori og metode, samt integration af kropslige, psykologiske, sociale, eksistentielle og transpersonlige perspektiver.
2. Centrale psykodynamiske og eksistentielle udviklingsteorier med fokus på tidlige, senere og transpersonlige udviklingsstadier.
3. Traumeteorier og integrale tilgange til arbejde med chok, tab, sorg og PTSD, samt centrale principper for terapeutisk intervention.
4. Dynamikker i terapeut–klient-relationen, terapeutens rolle samt betydningen af det terapeutiske rum for klientens udvikling og transformationsprocesser.
5. Officielle diagnosesystemer, centrale psykiske lidelser og behandlingsmuligheder, samt grænseflader mellem psykoterapi og psykiatri og relevante samarbejds- og henvisningsveje.
6. Videnskabsteoretiske grundperspektiver samt kvalitative og kvantitative forskningsmetoder, og styrker og begrænsninger ved forskellige forskningsdesigns i relation til psykoterapeutisk praksis.

7. Forskningsbaseret praksis og praksisbaseret forskning i integral psykoterapi, herunder planlægning, gennemførelse og refleksion over undersøgelser af egen psykoterapeutiske praksis.
8. Etiske principper og retningslinjer for psykoterapeutisk praksis og forskning, herunder ansvar, grænser, fortrolighed og databehandling, samt hvordan disse kan anvendes reflekteret i etiske dilemmaer og komplekse forløb.

Færdigheder

Efter afslutningen af ID psykoterapeutuddannelsen har den studerende færdigheder til selvstændigt at:

1. Anvende relevante psykoterapeutiske metoder til bearbejdning af komplekse psykologiske problemstillinger.
2. Udøve avanceret empati og anvende verbal og nonverbal kommunikation til at etablere og vedligeholde en professionel relation præget af kontakt, tryghed og tillid.
3. Udøve empatisk afstemte interventioner ved sorg, tab, chok og traumer samt andre eksistentielle udfordringer, med henblik på klientens integration og transformation.
4. Skabe og opretholde et trygt terapeutisk rum, hvor klienten kan møde, udtrykke og bearbejde dybere følelsesmæssige, eksistentielle og transpersonlige temaer.
5. Håndtere projektion, overføring og modoverføring professionelt i det terapeutiske rum.
6. Skelne mellem psykologiske udviklingsstadier, og tilpasse terapeutiske tilgange til klientens udviklingsniveau og problemstillinger.
7. Reflektere over egne processer og metodevalg, modtage supervision, og justere praksis i overensstemmelse med faglig udvikling og etiske retningslinjer.
8. Systematisk indsamle og analysere data fra egen praksis, formulere og undersøge komplekse kliniske problemstillinger, og anvende teori og empiri i samspil til praksisudvikling og vidensdeling.

9. Formidle forskningsbaseret og praksisnær viden om psykoterapeutiske problemstillinger og forløb, samt indgå i faglig dialog og refleksion med både fagfæller og ikke-specialister med henblik på samarbejde, kvalitetssikring og udvikling af praksis.

Kompetencer

Efter afslutningen af ID psykoterapeutuddannelsen har den studerende kompetencer til selvstændigt at:

1. Planlægge, gennemføre og evaluere psykoterapeutiske forløb med komplekse klientprofiler på tværs af udviklingsstadier og problematikker, samt løbende tilpasse behandlingen til klientens udvikling og behov.

2. Integrere teoretisk viden, empiri og faglige erfaringer i en refleksiv psykoterapeutisk praksis, samt vurdere komplekse kliniske problemstillinger og udvikle egen praksis.

3. Udøve terapeutisk lederskab og tage behandlingsansvar i komplekse forløb, samt træffe faglige beslutninger i takt med klientens udvikling og behov.

4. Udøve etisk dømmekraft og handle fagligt forsvarligt ved at identificere og håndtere grænser, magt og sårbarhed i den terapeutiske relation, samt anvende tydelig rammesætning, dokumentation, supervision og relevant henvisning.

5. Mestre den terapeutiske relation på en måde, der fremmer klientens oplevelse af accept, rummelighed, empati og mulighed for forandring.

6. Bidrage kritisk til udvikling af integral psykoterapeutisk praksis og metode gennem faglig refleksion, relevant aktionsforskning samt formidling af forskningsbaseret og praksisnær viden i dialog med aktuelle nationale og internationale faglige standarder.

7. Indgå professionelt og ansvarligt i faglige og tværfaglige samarbejder med respekt for tavshedspligt, fortrolighed og klientens integritet, samt bidrage til kvalitetssikring og udvikling af praksis.

8. Vurdere egne faglige kompetencer og udviklingsbehov, og anvende supervision, faglig sparring og selvrefleksion som grundlag for fortsat professionel udvikling.

§5: DPFO CERTIFICERING

I 2004 opstillede Socialministeriet, Undervisningsministeriet og Sundhedsministeriet en række kvalitetskriterier for private psykoterapeutuddannelser. Formålet med at udarbejde disse kriterier var primært at synliggøre, hvilken kvalitet, der bør være i disse uddannelser.

Vadum Dahl Instituttet (VDI) blev i 2008 første gang eksternt certificeret (ved opfyldelse af samtlige kriterier) gennem analysefirmaet Reflektor, som var hyret af Dansk Psykoterapeutforening (DPFO) til dette formål. VDI er siden da blevet gencertificeret hvert fjerde år. Den aktuelle obligatoriske gencertificering af VDI forventes at finde sted i november 2026 af Crossfields Europa.

Da VDI´s uddannelse til ID psykoterapeut således er godkendt af Dansk Psykoterapeut Forening, kan den studerende, efter at have gennemført ID psykoterapeutuddannelsen søge om optag ved Dansk Psykoterapeutforening, og derved opnå retten til at benytte titlen Psykoterapeut MPF, hvis det er indenfor rammen af uddannelsens studietid 4,5 år + 2 år. Den studerende skal dog være opmærksom på, at hvis optaget sker via kvote 3, og der ønskes medlemskab af Dansk Psykoterapeutforening, skal det ske gennem en individuel vurdering og optagelsesproces i foreningen.

Psykoterapeutstuderende med opstart efter august 2024 skal skrive deres 4. års certificeringsopgave i henhold til gældende regler om optagelse i Dansk Psykoterapeutforening. Opgaven skal belyse den psykoterapeutiske relation og den psykoterapeutiske proces med afsæt i de syv kompetenceområder, som er beskrevet i DPFOs kompetenceramme (Dansk Psykoterapeutforening n.d.-b, n.d.-c, n.d.-d).

5.1 PLANLAGT ANSØGNING OM EQF-NIVEAUVURDERING

Vadum Dahl Instituttet er i gang med de indledende forberedelser til en ansøgning om niveauvurdering af uddannelsens 4. år (4. år af ID-Psykoterapeutuddannelsen) med

henblik på en vurdering op imod niveau 7 i den Europæiske Kvalifikationsramme for Livslang Læring (EQF).

Det er instituttets hensigt at søge om niveauvurderingen gennem Crossfields Europa. Ansøgningen forventes færdiggjort i foråret 2027. Der er på nuværende tidspunkt endnu ikke gennemført eller opnået en EQF-niveauvurdering af ID Psykoterapeutuddannelsen.

HVAD ER EQF?

Den Europæiske Kvalifikationsramme (EQF) er en fælles europæisk referenceramme, der anvendes til at beskrive og sammenligne kvalifikationers niveau på tværs af lande og uddannelsessystemer. EQF-niveau 7 svarer niveaumæssigt til det læringsudbytte, der normalt forbindes med kandidat- og masteruddannelser. Niveauet er blandt andet kendetegnet ved avanceret viden, kritisk refleksion og evnen til selvstændigt at arbejde med komplekse faglige problemstillinger.

En eventuel fremtidig niveauvurdering på EQF-niveau 7 vil ikke i sig selv medføre, at ID Psykoterapeutuddannelsen bliver en offentligt akkrediteret kandidat- eller masteruddannelse, eller at uddannelsen giver ret til en akademisk kandidat- eller mastergrad. Den planlagte vurdering gennem Crossfields Europa er en international vurdering af uddannelsens læringsudbytte op imod EQF-niveau 7, der vedrører kvalifikationens læringsudbytte og niveau og er ikke det samme som en offentlig uddannelsesakkreditering, -niveauvurdering eller en formel akademisk grad.

En eventuel niveauvurdering skal derfor forstås som en vurdering af det beskrevne læringsudbygge og ikke som en ligestilling af uddannelsen med en dansk kandidat- eller masteruddannelse (Dansk Psykoterapeutforening n.d.-a; Luna Associates n.d.; Uddannelses- og Forskningsstyrelsen n.d.-a-c).

Vadum Dahl Instituttet vil løbende informere om ansøgningsprocessen og eventuelle resultater, når der foreligger dokumentation herfor.

§6: CAMPUS

ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen udbydes på Sjælland i København (Østerbrogade 79) og i Jylland i Aarhus (Frederiksgade 77C).

I tråd med vores integralt teoretiske tilhørsforhold er de fysiske rammer en vigtig del af helhedsoplevelsen af ID uddannelserne. Vores lyse lokaler i både København og Århus danner de fysiske rammer for vores funktionelle, professionelle, trygge og æstetiske læringsmiljø. Vores lokalers indretning understøtter undervisningens form og indhold samt opfylder gældende krav til arbejdsmiljø, indeklima og sikkerhed.
Vores to rengøringsfirmaer gennem mange år, hjælper os med at holde vores lokaler rene og pæne hver uge inden undervisningen starter. Effektiv ventilation og daglig frisk luft er en sund del af vores læringsmiljø.

Vores lokaler lejes og opfylder selvfølgelig brandtekniske krav og øvrige sikkerheds-bestemmelser for undervisningsmiljøerne på vores institut.

Det er ikke muligt at overnatte på instituttet. Kursisterne skal selv sørge for deres primære forplejning. På institutterne er der the-køkken med køleskab til deres medbragte mad. Der er kaffe/the og frugt på stedet. Gratis Wifi er tilknyttet.

§7: OPTAGELSESKRITERIER

På ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen er der tre mulige kvoter for optagelse med hver deres adgangskrav. Der er lige mulighed for optagelse uanset hvilken kvote der søges ind på.

Holdene på ID uddannelserne består af mennesker fra et bredt udsnit af den danske befolkning, hvilket vi anser som en enorm styrke. Kvoterne skal derfor mere forstås som optagelsesgrupper.

Det er muligt at få svar på spørgsmål omkring adgangskrav og kvoter samt andre spørgsmål om optagelse hos vores studievejleder.

I forbindelse med ansøgelsesprocessen afholdes en individuel optagelsessamtale, hvor ansøger interviewes på baggrund af sin ansøgning, vejledes iht. kvoteoptag og den endelige kvote for optag bestemmes af studievejledningen.

Studievejledningens telefontider og kontaktoplysninger findes på instituttets hjemmeside her: https://vadumdahl.dk/kontakt-os/

7.1 HVORFOR HAR VI KVOTER?

Optagelseskvoterne er et af kravene for at blive godkendt som institut hos Dansk Psykoterapeutforening (DPFO) og stemmer overens med de til enhver tid vedtagne kriterier i DPFO. Som godkendt institut har den certificerede ID psykoterapeut mulighed for at søge om optagelse i DPFO og opnå titlen Psykoterapeut MPF, der er et ekstra kvalitetsstempel.

Hvis ansøger optages via kvote 3 og ønsker at blive medlem af Dansk Psykoterapeutforening, skal den certificerede ID psykoterapeut igennem en individuel optagelsesproces i foreningen.

Der kan læses mere om DPFOs optagelseskriterier her: https://psykoterapeutforeningen.dk/medlemskab/optagelseskriterier

7.2 DE TRE KVOTER: 1, 2 OG 3

Adgangskrav via kvote 1: *Studierelevant grunduddannelse*

Ansøgeren skal have:

- En lang eller mellemlang videregående uddannelse af psykologisk, pædagogisk, social eller sundhedsfaglig karakter: Lærer, pædagog, sygeplejerske, socialrådgiver, læge, psykolog eller fysioterapeut, en uddannelse som præst eller lignende.
- Erhvervserfaring inden for grunduddannelsens fagområde svarende til mindst tre års fuldtidsarbejde.

Adgangskrav via kvote 2: *Anden grunduddannelse*

Hvis grunduddannelsen ikke er af psykologisk, pædagogisk, social- eller sundhedsfaglig karakter, er det muligt at blive optaget via kvote 2.

Ansøgeren skal have:

- En lang eller mellemlang videregående uddannelse som f.eks. en kandidatuddannelse eller professionsbachelor: BA, MA eller anden kandidatgrad indenfor det samfundsvidenskabelige, naturvidenskabelige eller andre områder.
- Erhvervserfaring svarende til mindst tre års fuldtidsarbejde inden for et job med mellemmenneskelig kontakt: Ansøger skal have arbejdet med andre mennesker i mindst 3 år indenfor f.eks. undervisning, pleje, handicaphjælp, socialt- eller sundhedsmæssigt arbejde, ledelse, Human Ressource, konsulentvirksomhed, registreret alternativ behandling eller lignende.

Adgangskrav via kvote 3: *Dispensation*

Hvis grunduddannelsen ikke er af psykologisk, pædagogisk, social- eller sundhedsfaglig karakter, på kandidat- eller professionsbachelor niveau, kan der ofte alligevel optages på dispensation.

Ansøgeren kan f.eks. have:

- En grunduddannelse af mindst 3 års varighed: eks. politibetjent, misbrugskonsulent, fængselsbetjent, kontorassistent, SOSU, skuespiller, frisør, håndværksuddannelse, finansiel uddannelse med mellemmenneskelig kontakt/relation, salg og IT med kundekontakt, eller hvis ansøger har en anden praktisk, musisk eller teknisk uddannelse.
- Fem års erhvervserfaring med mellemmenneskelig kontakt, der kan sidestilles med et vist fagligt uddannelsesniveau fra et lønnet eller ulønnet job. F.eks. fra ledelse med personalekontakt, sociale projekter, netværksgrupper, rådgivning, støtte-kontakt, vejledning og lignende.

- Relevante kurser og efteruddannelser. Herunder registrerede alternative behandler uddannelser (RAB godkendelse).

Ansøgere på kvote 3 optages på uddannelsen efter en konkret vurdering, der gives ud fra en helhedsbetragtning, hvor også uddannelsesniveau, alder, modenhed, motivation, og erhvervserfaring klarlægges og vurderes af vores studievejledning. En lignende individuel vurdering foretages hos DPFO efter certificering, hvis der ønskes optagelse i foreningen.

Ansøgningsskemaet kan findes på instituttets hjemmeside her: https://vadumdahl.dk/uddannelser-ved-vadum-dahl-instituttet/

§8: UDDANNELSENS TITEL

Uddannelsens samlede titel er ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen.
Efter de første to uddannelsesår og ved bestået 2.års-eksamen tildeles den studerende titlen *ID Trivselsterapeut*.
Efter gennemført uddannelse og bestået eksamen og certificeringsproces tildeles den studerende titlen *ID Psykoterapeut med speciale i integral dynamisk terapi.*

Den studerende kan, efter at have gennemført ID Psykoterapeutuddannelsen, søge om optag ved Dansk Psykoterapeutforening, og derved opnå retten til at benytte titlen *Psykoterapeut MPF*, hvis uddannelsen er gennemført indenfor uddannelsens normerede studietid (4,5 + 2 år), samt hvis den studerende opfylder DPFOs optagelseskriterier (Dansk Psykoterapeutforening n.d.-d).

Uddannelsen er ikke gradsgivende og er ikke en akkrediteret master eller kandidatuddannelse.

§9: REGLER OM MERIT

9.1 PRAKSIS FOR TILDELING AF MERIT

Tildeling af merit på ID uddannelserne sker efter en individuel faglig vurdering foretaget af uddannelsesledelsen ved Vadum Dahl Instituttet. Merit kan alene gives til ansøgere,

der helt eller delvist har gennemført en psykoterapeutisk uddannelse, som er godkendt af Dansk Psykoterapeutforening (DPFO). Merit gives ikke automatisk, men vurderes konkret i forhold til uddannelsens faglige niveau, indhold og timepraksis.

9.1.1 Omfang af merit

Der kan maksimalt gives merit svarende til to års uddannelse.
Ved tildeling af merit skal den studerende gennemføre centrale dele af ID uddannelsen så instituttet kan sikre, at den studerende arbejder inden for ID uddannelsens metode, etik og faglige rammer.

Studerende optaget på merit skal derfor som minimum gennemføre følgende grundmoduler på VDIs psykoterapeutiske uddannelse:

- A4 - Selvaccept og Samspil
- A5 - Selvværen og Samværen
- B6 - Det terapeutiske Rum

Disse moduler anses for centrale i forhold til forståelsen af ID uddannelsens metodiske grundlag og faglige tilgang.

9.1.2 Ansøgning og dokumentation

Ansøgere, der ønsker merit, skal indsende en meritansøgning til VDI. Meritansøgningen skal vedlægges relevant dokumentation for tidligere gennemført uddannelse.

Dokumentationen kan eksempelvis bestå af:

- Eksamensbeviser eller kursusbeviser
- Pensumlister
- Modul- eller kursusbeskrivelser
- Oplysninger om uddannelsens omfang og niveau
- Studieordning - relevante afsnit

ID kan anmode om yderligere dokumentation, hvis det vurderes nødvendigt for at kunne foretage en faglig vurdering.

9.1.3 Optagelsessamtale

Som en del af vurderingen af merit holdes en optagelsessamtale med studievejlederen. Samtalen har til formål at afklare ansøgerens uddannelsesmæssige baggrund, erfaring og motivation for at fortsætte uddannelsen på VDI.
Optagelsessamtalen kan foregå enten fysisk eller online via Zoom.

9.1.4 Dokumentation af beslutning

Ved tildeling af merit udarbejdes en skriftlig redegørelse, som beskriver:

- Hvilken dokumentation ansøger har fremlagt
- Hvilke dele af uddannelsen der eventuelt gives merit for
- Godkendelse af meritansøgning
- Godkendt uddannelsesplan af VDI ledelsen

Denne dokumentation opbevares i den studerendes studieadministrative materiale hos ID.

Endelig er det en forudsætning for merit, at uddannelsen afsluttes inden for den normerede tidsramme på minimum 4,5 år + 2 år.

§10: DISPENSATIONER OG ORLOV

10.1 ORLOV

Den studerende kan under særlige omstændigheder søge om at holde orlov, når tilmeldt et studieår. Den studerende ansøger skriftligt ved at udfylde skemaet, der findes på de studerendes intranet (ID-net) og indsende det til studievejledningen og ansøgningen behandles derefter individuelt af instituttet. Den studerende bedes ringe og vende situation med sin supervisor og evt. studievejleder. Særlige omstændigheder kan f.eks. være barsel, sygdom, plejeorlov, udstationering eller lignende.

De økonomiske vilkår i forbindelse med orlov følger den indgåede uddannelsesaftale og instituttets til enhver tid gældende betalings- og opsigelsesvilkår.

Ved tilbagevenden efter orlov aftales det konkrete videre uddannelsesforløb med instituttet. Hvis orlov eller holdskifte medfører behov for yderligere undervisning eller supervision, kan dette medføre en ekstra udgift for den studerende.

10.1.2 ***Babypolitik***

Vi har en tradition for at forældre med spædbørn kan deltage på moduler. Dog er det vigtigt, at der er en ekstra person med, som kan hjælpe med pasningen af barnet, hvis det forstyrrer undervisningen. Vi forventer, at den studerende trækker sig med barnet, hvis det er påkrævet for at undervisningen kan flyde.

Den studerende forventes at tale med studievejledningen samt den pågældende underviser om forudsætningerne for at deltage i undervisningen med et spædbarn.

10.2 DISPENSATION FRA 6,5-ÅRSREGLEN

Uddannelsens normerede tidsramme er 6,5 år. Den studerende skal derfor være certificeret senest 6,5 år efter den dag, hvor de er startet på uddannelsen. VDI kan kun ***i ganske særlige*** tilfælde dispensere herfra, f.eks. ved barsel, skilsmisse, længere ophold i udlandet, sygdom og dødsfald i nærmeste familie.

- I særlige tilfælde kan der gives dispensation fra 6,5 års reglen med op til et halvt år.
- Ved dispensation fra 6,5 årsreglen med op til et år skal den studerende have nøglemodulerne "Selvaccept og samspil" og "Selvværen og samværen" på første år. Prisen for disse moduler er pt. kr. 3.300, - pr. stk., svarende til ca. 50% rabat.
- Ved dispensation fra 6,5 års reglen med op til tre år skal den studerende have nøglemodulerne "Selvaccept og samspil" og "Selvværen og samværen" på første år samt som minimum tredje studieår på almindelige vilkår. Prisen for førsteårsmodulerne er pt. kr. 3.300,- pr. stk. svarende til ca. 50% rabat.

- Ved dispensation fra 6,5 års reglen med op til fem år skal du have nøglemodulerne "Selvaccept og samspil" og "Selvværen og samværen" samt som minimum tredje og fjerde studieår på almindelige vilkår. Prisen for førsteårs modulerne kr. 3.300,- pr. stk., svarende til ca. 50% rabat.

Ansøgningsskemaet til dispensation fra 6,5-årsreglen findes på de studerendes intranet (ID-net) og sendes til studievejledningen.

Hvis uddannelsen bliver forlænget på grund af forhold på ID (holdsammenlægninger mv.), forlænges studietiden automatisk med den uforskyldte pause, og der skal således ikke søges om dispensation.

§11: OPTAGELSE, GENNEMFØRELSE OG AFSLUTNING

11.1 INDSKRIVNING OG PÅBEGYNDELSE AF UDDANNELSEN

Ønsker man at påbegynde uddannelse på VDI anbefaler vi ansøgeren at starte med at deltage i et informationsmøde. Vi afholder løbende informationsmøder både

fysisk og online, der annonceres på Vadum Dahl Instituttets offentlige hjemmeside her: https://vadumdahl.dk/tilmeld-dig-et-info-event/

Optagelse på ID Psykoterapeutuddannelsen sker på baggrund af uddannelsens gældende optagelseskriterier og optagelsesprocedure (jvf. §7). Ansøgning udfyldes online, og på den baggrund vurderes det om ansøgeren opfylder kravene til kvote 1, kvote 2 eller kvote 3.

Herefter indkaldes ansøgeren til en telefonisk samtale med studievejledningen, hvor vi sammen udfolder ansøgningen, og samtidig laver en forventningsafstemning. Ligeledes gennemgås uddannelsesaftalen med ansøgeren.

Når ansøgeren er optaget og har accepteret den tilbudte studieplads, indskrives den studerende på uddannelsen. Indskrivningen er gældende fra det tidspunkt, hvor de administrative og økonomiske betingelser for optagelsen er opfyldt.

Ved indskrivning forpligter den studerende sig til at orientere sig i og følge den til enhver tid gældende studieordning samt instituttets øvrige faglige, etiske og administrative retningslinjer. Den studerende har selv ansvar for løbende at holde sig orienteret om gældende regler, krav og frister i forbindelse med uddannelsen.

11.2 UDDANNELSENS PRIS OG STUDIEAFGIFT

Den til enhver tid gældende pris for uddannelsen samt oplysninger om betalings- og opsigelsesvilkår fremgår af instituttets hjemmeside.

Den studerende er ansvarlig for rettidig betaling af studieafgift i henhold til de gældende betalingsbetingelser. Ud over studieafgiften kan der være udgifter forbundet med blandt andet egenterapi, litteratur, eventuel supplerende supervision, indhentning af manglende undervisningsmoduler, forskningsmoduler, opgavevejledning samt certificering. De aktuelle priser og betalingsbetingelser fremgår af instituttets hjemmeside og de studerende opdateres løbende om eventuelle udviklinger i pris via intranettet (ID-net). Sker der stigninger i prisen på et studieår varsles det mindst et halvt år i forvejen for nuværende studerende.

Den gældende prisstruktur findes på instituttets hjemmeside her: https://vadumdahl.dk/al-information/

11.3 STUDIEAKTIVITETSKRAV

Uddannelsen forudsætter aktiv deltagelse og studieaktivitet gennem hele uddannelsesforløbet. Den studerende skal deltage aktivt i undervisning, færdighedstræning, øvegrupper, supervision, egenterapi, træningsterapi, skriftlige opgaver, årlige evalueringer og øvrige obligatoriske studieaktiviteter i det omfang, de indgår på det pågældende studieår (jvf. pkt. 12.9).

Som en del af afslutningen på hvert studieår gennemfører den studerende en skriftlig selvrefleksion og modtager en skriftlig evaluering fra sin supervisor. Evalueringen har til formål at understøtte den studerendes faglige, terapeutiske og personlige udvikling og synliggøre ressourcer, kompetencer og relevante udviklingspunkter. Evalueringer er tillige

en del af opgave-afleveringsstrukturen til den endelige certificering til ID psykoterapeut (jvf. §14, §16).

Relevante evalueringer af undervisningen og uddannelsen er tillige et led i uddannelsens løbende kvalitetssikring, som den studerende desuden har pligt til at deltage i. Uddannelsesevalueringerne anvendes til løbende udvikling og kvalitetssikring af uddannelsens faglige indhold, undervisnings-former, undervisningsmateriale, undervisere og læringsmiljø. Evalueringsskemaer for 2-dage, 4-dage, semestre og trimestre findes på de studerendes intranet (ID-net) og kan udfyldes anonymt. Den studerende forventes som minimum at evaluere uddannelsen hvert semester.

Det forventes, at den studerende møder forberedt til undervisningen og tager medansvar for egen læring og for det fælles læringsrum. Derudover forventes det, at den studerende læser pensum, og generelt tager ansvar for egen studiedeltagelse ved at holde sig informeret på ID-net portalen, og overholder minimumstimer for studierettet individuel terapi og supervision.

Instituttets undervisere og supervisorer følger løbende de studerendes faglige og personlige udvikling og trivsel. Instituttet kan ved behov indkalde en studerende til en trivselssamtale. Formålet med samtalen er at støtte den studerende i dennes faglige og personlige udvikling på uddannelsen. Deltagelse i en indkaldt trivselssamtale er obligatorisk.

11.4 FREMMØDE, DELTAGELSE OG FRAVÆR

ID Psykoterapeutuddannelsen er baseret på oplevelsesorienteret, relationel og praksisbaseret læring. Den studerendes personlige tilstedeværelse og aktive deltagelse er derfor en væsentlig del af uddannelsen. Der er fuld mødepligt på uddannelsens undervisningsmoduler.

Uddannelsen omfatter 24 undervisningsdage pr. studieår. Der accepteres et fravær på maksimalt 10 % pr. studieår, svarende til 2,4 undervisningsdage.

Ved registrering af fravær gælder følgende:

- Fravær på mere end 3 timer på en undervisningsdag registreres som en hel fraværsdag.
- Fravær på mere end 30 minutter og op til 3 timer registreres som en halv fraværsdag.
- Ved fravær ud over 10 % foretages en individuel vurdering af, hvilke undervisningsmoduler eller studieaktiviteter der skal indhentes.

Ved længerevarende sygdom, arbejdsforpligtelser, graviditet, fødsel eller barsel kan instituttet, hvor det er praktisk og fagligt muligt, tilbyde den studerende at gennemføre et helt modul sammen med et andet hold. Det er også muligt for forældre, at have deres spædbarn med på modul.

Af hensyn til kontinuitet, tryghed og integritet på de enkelte hold kan der være begrænsninger på antallet af studerende fra andre hold, som kan deltage på et modul.

Som udgangspunkt erstattes hele moduler og ikke enkelte undervisningsdage.

Fravær af andre årsager, herunder ferie, giver ikke automatisk ret til erstatningsundervisning. Hvis den studerende som følge af fravær ikke opfylder uddannelsens fremmødekrav, kan det være nødvendigt at tilkøbe og gennemføre et relevant modul.

Den studerende har ansvar for at meddele fravær efter instituttets gældende retningslinjer.

11.5 ORLOV OG SÆRLIGE OMSTÆNDIGHEDER

En studerende kan under særlige omstændigheder ansøge om orlov fra uddannelsen udover normeringen på 6,5 år. Ansøgning om orlov skal ske skriftligt og behandles individuelt af instituttet. Særlige omstændigheder kan eksempelvis være barsel,

længerevarende sygdom, plejeorlov, udstationering eller andre væsentlige personlige forhold. De gældende retningslinjer for orlov findes i nærværende studieordning §10.

De økonomiske vilkår i forbindelse med orlov følger den indgåede uddannelsesaftale og instituttets til enhver tid gældende betalings- og opsigelsesvilkår.

Vi har på ID uddannelserne en tradition for, at forældre med spædbørn kan deltage på moduler, hvis det ønskes, jvf. pkt. 10.1.2.

11. 6 UDDANNELSENS GENNEMFØRELSE

Den normerede studietid er på 4,5 år svarende til 4 års moduler gennem 1.- 4. år på uddannelsen, og ca 4-6 måneder tilhørende eksamensperioden. Uddannelsen skal som udgangspunkt være afsluttet med certificering senest 6,5 år efter påbegyndelsen af uddannelsen.

Instituttet kan i særlige tilfælde dispensere fra 6,5-årsreglen. Dette kan eksempelvis ske i forbindelse med barsel, længerevarende sygdom, dødsfald i nærmeste familie eller andre væsentlige livsomstændigheder.

Ved længere afbrydelser i uddannelsesforløbet kan instituttet stille krav om, at den studerende gennemfører relevante moduler, supervision eller andre studieaktiviteter på ny eller supplerende, således at instituttet kan sikre, at den studerende ved afslutningen fortsat opfylder uddannelsens faglige, personlige og praktiske kompetencekrav (jvf. §10).

Hvis uddannelsesforløbet forlænges på grund af forhold, som instituttet er ansvarligt for, forlænges den studerendes samlede studietid tilsvarende.

11.7 AFSLUTNING OG UDSTEDELSE AF CERTIFIKAT

Uddannelsen betragtes som gennemført, når den studerende har opfyldt samtlige faglige, personlige, praktiske og administrative krav, som er beskrevet i studieordningen.

Dette omfatter blandt andet krav til undervisning og fremmøde, færdighedstræning, øvegrupper, egenterapi, supervision, træningsterapi, årlige selvrefleksioner og evalueringer samt uddannelsens afsluttende prøver og certificering.

De årlige selvrefleksioner indgår sammen med 2.års-eksamen, den kliniske prøve og certificeringsopgaven som en del af uddannelsens samlede prøve- og evalueringsgrundlag.

Alle timekrav og øvrige krav til uddannelsen skal være opfyldt inden den endelige certificering.

Den studerende har selv ansvar for løbende at indsamle og opbevare den nødvendige dokumentation for gennemførte studieaktiviteter, herunder færdighedstræning, egenterapi, supervision, træningsterapi og evalueringer.

Uddannelsens progression vurderes løbende. Instituttet kan, når det vurderes fagligt eller

uddannelsesmæssigt nødvendigt, indgå aftale med den studerende om særlige udviklingspunkter eller supplerende aktiviteter, der skal gennemføres, før uddannelsen kan fortsættes eller afsluttes.

Når samtlige krav er opfyldt, og den afsluttende certificering er bestået, udsteder Vadum Dahl Instituttet certifikat for gennemført ID Psykoterapeutuddannelse (jvf. punkt 14.6)

11.8 UDDANNELSESOPHØR OG UDMELDELSE

Udmeldelse af uddannelsen skal ske skriftligt til instituttets administration og følger de til enhver tid gældende opsigelses- og betalingsvilkår. Den studerende er økonomisk forpligtet i overensstemmelse med den indgåede uddannelsesaftale.

Instituttet kan bringe en studerendes uddannelsesforløb til ophør, hvis den studerende væsentligt eller gentagne gange undlader at opfylde uddannelsens studieaktivitetskrav eller tilsidesætter studieordningen, uddannelsesaftalen eller instituttets faglige og etiske retningslinjer.

Et eventuelt ophør fra instituttets side skal bero på en konkret og saglig vurdering. Den studerende skal som udgangspunkt forudgående være gjort bekendt med de forhold, der giver anledning til bekymring, og have mulighed for at forholde sig til disse samt, hvor det vurderes fagligt forsvarligt, mulighed for at rette op på forholdene.

Instituttet kan som led i dette indkalde den studerende til en trivselssamtale og opstille konkrete krav eller udviklingspunkter for det videre uddannelsesforløb. Ved uddannelsesophør kan den studerende efter anmodning få dokumentation for de dele af uddannelsen, der er gennemført og godkendt.

11.9 STOF- OG ALKOHOLPOLITIK

Vi har en klar politik om at alle former for euforiserende stoffer og alkohol ikke er tilladt i ID-regi. Dette gælder også pauser i undervisningen, øvegrupper, ifm. træningsterapi m.v.

§12: UDDANNELSENS INDHOLD OG TILRETTELÆGGELSE

12.1 TILRETTELÆGGELSE

ID Psykoterapeutuddannelsen er en 4,5-årig deltidsuddannelse, der er tilrettelagt som et sammenhængende og progressivt uddannelsesforløb.

Uddannelsen er tilrettelagt således, at den studerende gennem de fire studieår gradvist udvikler og integrerer teoretisk viden, terapeutiske færdigheder, relationelle kompetencer, personlig udvikling og klinisk erfaring (jvf. §2, bilag 2).

Hvert studieår består af seks undervisningsmoduler à fire undervisningsdage.
Uddannelsen omfatter således i alt 24 undervisningsmoduler.

Mellem undervisningsmodulerne arbejder den studerende selvstændigt og sammen med medstuderende med litteratur, refleksion, opgaver og terapeutisk færdighedstræning.

Egenterapi, supervision og, på tredje og fjerde studieår, superviseret træningsterapi indgår som integrerede dele af uddannelsen.

Uddannelsens progression indebærer, at kompleksiteten og kravene til den studerendes teoretiske forståelse, personlige refleksion, relationelle kompetence og selvstændige terapeutiske arbejde gradvist øges gennem de fire studieår.

Hvert undervisningsmodul har en selvstændig modulbeskrivelse, hvor modulets omfang, indhold, litteratur og læringsmål er beskrevet, der findes på instituttets offentlige hjemmeside. Læringsmålene knytter sig til den studerendes faglige, personlige, relationelle og terapeutiske udvikling (jvf. bilag 2).

12.2 OMFANG

ID Psykoterapeutuddannelsens samlede timeantal er fordelt således:

- 162 timers undervisning årligt fordelt på 6 moduler af hver 4 dage (I alt over 4 år: 648 timer).
- 225 timer færdighedstræning/øvetimer i grupper fordelt således:
  - 1. år: 75 timer
  - 2. år: 75 timer
  - 3. år: 37,5 timer
  - 4. år: 37,5 timer.
- 75 timers færdighedstræning med eksterne klienter over 3. og 4. år (37,5 timer pr. år).
- 80 timer gruppesupervision fordelt med 5×4 timer pr. år.
- 60 egenterapi-timer: 15 timer pr. år.
- 4 skriftlige årsevalueringer.
- 15 timers frivillig opgavevejledning til den afsluttende eksamensopgave.
- 50 timers online undervisning hos Dansk Psykoterapeutforening i forbindelse med forskningsmodulerne.

Den afsluttende certificering består af en skriftlig opgave samt en klinisk/praktisk mundligt eksamen. Herudover er en praktisk/mundtlig eksamen efter afslutningen af 2.år.

Herudover kommer den studerendes egen tid til læsning, forberedelse, refleksion og opgaveskrivning.

Uddannelsen er tilrettelagt som en vekselvirkning mellem teori, terapeutisk færdighedstræning, egenterapi, supervision, personlig udvikling og klinisk praksis.

Se retningslinjer for øvegrupper, supervision, egenterapi og træningsterapi i pkt. 12.9.

Timekrav findes på instituttets offentlige hjemmeside her: https://vadumdahl.dk/al-information/

12.3 INDHOLD

ID Psykoterapeutuddannelsen er baseret på en integral og helhedsorienteret forståelse af psykologi og psykoterapi. Integral betyder i denne sammenhæng, at forskellige psykologiske, psykoterapeutiske, eksistentielle og transpersonlige perspektiver integreres i en sammenhængende forståelsesramme.

Uddannelsen tager udgangspunkt i mennesket som en helhed og arbejder med sammenhænge mellem blandt andet:

- Krop, sind og bevidsthed
- Psykologi og fysiologi
- Individ og relation
- Psykologi og sociale forhold
- Personlig, relationel og eksistentiel udvikling
- Psykologiske og transpersonlige perspektiver.

Dette ligger i forlængelse af den eksisterende studieordnings helhedsorienterede tilgang, hvor blandt andet krop, sind og ånd, psykologi og fysiologi, sociale forhold og spiritualitet inddrages (jvf. §3).

Uddannelsen omfatter både teoretisk undervisning, personlig udvikling, relationel træning og praktisk terapeutisk færdighedstræning.

Den studerende introduceres gennem uddannelsen til centrale psykologiske og psykoterapeutiske teorier og metoder fra forskellige psykoterapeutiske traditioner og lærer at forstå og anvende disse inden for en integral ramme.

Uddannelsen omfatter blandt andet:

- Almen psykologi og psykoterapi
- Udviklingspsykologi
- Tilknytning og relationsdannelse
- Personlighedsudvikling og identitet
- Eksistentielle og humanistiske perspektiver
- Psykodynamiske perspektiver
- Kognitive og adfærdspsykologiske perspektiver
- Systemiske og relationelle perspektiver
- Transpersonlig psykologi og bevidsthedsarbejde
- Kropslige og fysiologiske perspektiver
- Overføring og modoverføring
- Psykiske forsvarsmekanismer
- Terapeutisk kontakt, proces og intervention
- Psykopatologi og afgrænsning af psykoterapeutisk praksis
- Etik og professionel terapeutisk praksis.

Den eksisterende studieordning indeholder tilsvarende krav om kendskab til blandt andet udviklingspsykologi, tilknytning, overføring og modoverføring, forsvarsmekanismer samt de psykodynamiske, kognitive, systemiske, eksistentielle-humanistiske og transpersonlige retninger (jvf. §3).

Der arbejdes gennem hele uddannelsen med sammenhængen mellem teori og praksis. Den studerende trænes således ikke alene i at forstå psykoterapeutiske teorier og metoder, men også i at kunne omsætte dem relevant og ansvarligt i terapeutisk arbejde.

Et centralt element i uddannelsen er udviklingen af den studerendes egen terapeutiske kapacitet. Det indebærer blandt andet evnen til nærvær, kontakt, selvrefleksion, relationsdannelse og opmærksomhed på egen tilstand og egne reaktioner i det terapeutiske møde.

Den studerende trænes samtidig i at kunne vurdere indikation og kontraindikation for psykoterapi og i at kende egne faglige og personlige kompetencegrænser.

De konkrete fagområder, teorier, metoder og læringsmål fremgår nærmere af studieårenes og de enkelte undervisningsmodulers beskrivelser (jvf. bilag 2).

Modulbeskrivelser findes på instituttets offentlige hjemmeside her: https://vadumdahl.dk/modulbeskrivelse/

12.4 ETISKE RETNINGSLINJER OG KLAGEADGANG

Vadum Dahl Instituttets uddannelser gennemføres på et fagligt og etisk forsvarligt grundlag med respekt for den enkeltes værdighed, integritet, autonomi og ret til selvbestemmelse. Instituttet følger Dansk Psykoterapeutforenings etikregler og etikregler for psykoterapeutiske uddannelsessteder. VDI's interne etikregler kan læses i sin fulde længe på ID intranet.

Etikreglerne er bindende for studerende, undervisere, supervisorer, censorer, ledelse og øvrige personer, der udfører opgaver for instituttet. De gælder i undervisning, træning, supervision, egenterapi, studerendes klientarbejde og andre faglige relationer i tilknytning til uddannelsen.

De etiske forpligtelser omfatter navnlig:

- Respekt for menneskelig værdighed, personlig integritet og selvbestemmelse

- Omsorg for klientens og den studerendes sikkerhed samt pligt til at forebygge skade
- Fortrolighed og ansvarlig behandling af personoplysninger
- Tydelige professionelle roller og grænser samt forebyggelse af udnyttelse og uhensigtsmæssige dobbeltrelationer
- Arbejde inden for egen kompetence, brug af supervision og relevant viderehenvisning
- Faglig redelighed, ansvarlighed og løbende selvrefleksion

Studerende, der har klienter som led i uddannelsen, skal oplyse klienten om deres status som studerende og om, at arbejdet udføres under supervision. Seksuelle eller romantiske relationer til klienter er uforenelige med det terapeutiske ansvar. Klientens afhængighed eller den ulige magtbalance i relationen må ikke udnyttes økonomisk, følelsesmæssigt, seksuelt eller på anden måde.

Studerende, klienter hos studerende, undervisere, supervisorer og øvrige berørte kan henvende sig om et etisk spørgsmål eller indgive en skriftlig klage over forhold med tilknytning til uddannelsen. Klager behandles efter VDI's gældende etik- og klageprocedure. Sagsbehandlingen skal være saglig og så uvildig som muligt. Den indklagede skal orienteres om klagens indhold og have mulighed for at udtale sig, og begge parter skal have adgang til de oplysninger, der indgår i afgørelsesgrundlaget, i det omfang gældende regler tillader det. En afgørelse meddeles skriftligt og begrundet.

Den fulde etik- og klageprocedure, herunder regler om indgivelse af klage, habilitet, behandling af oplysninger, mulige afgørelser og eventuel videre klageadgang, findes på VDI's intra og udleveres efter anmodning.

En studerende kan desuden klage over VDI eller instituttets personale til Dansk Psykoterapeutforenings Klagenævn for Kvalitet og Etik efter foreningens til enhver tid

gældende regler. Klager over en psykoterapeut MPF kan ligeledes indgives til foreningens klagenævn.

DPFOs etikregler findes her: https://psykoterapeutforeningen.dk/raadgivning-og-karriere/fag-og-etik/etikregler

12.5 UNDERVISERE

Undervisningen varetages af Vadum Dahl Instituttets egne undervisere og relevante eksterne undervisere med faglige kompetencer inden for de områder, de underviser i.

Instituttet tilrettelægger undervisningen således, at der skabes sammenhæng mellem uddannelsens teoretiske indhold, den praktiske terapeutiske træning og den studerendes personlige og relationelle udvikling.

Underviserne indgår i et fagligt samarbejde om uddannelsens indhold, progression og de studerendes læring og udvikling.

Undervisere, supervisorer og studievejledning kan som led i uddannelsens kvalitetssikring og den enkelte studerendes uddannelsesforløb dele relevante faglige observationer om den studerendes progression og trivsel.

Sådanne interne faglige drøftelser er omfattet af tavshedspligt. Dette princip fremgår også af den eksisterende studieordning.

12.6 UNDERVISNINGSFORM

Undervisningen på ID Psykoterapeutuddannelsen er oplevelsesorienteret, praksisnær og teoretisk funderet.

Undervisningsformen afspejler uddannelsens integrale og helhedsorienterede ståsted og tilrettelægges som en vekselvirkning mellem teoretisk undervisning, refleksion, personlig erfaring og praktisk terapeutisk træning.

Undervisningen omfatter blandt andet:

- Faglige og teoretiske oplæg

- Demonstrationer af terapeutisk arbejde
- Praktisk færdighedstræning i mindre grupper
- Superviseret træning i terapeutrollen
- Gruppeprocesser og relationelt arbejde
- Refleksion og feedback
- Krops- og bevægelsesorienterede øvelser
- Mindfulness, meditation og opmærksomhedstræning
- Øvrige oplevelsesorienterede og kreative arbejdsformer.

Der lægges vægt på, at den studerende ikke alene tilegner sig teoretisk viden, men også udvikler en personlig og erfaringsbaseret forståelse af stoffet. De studerende arbejder derfor løbende med at undersøge, afprøve og integrere teori og metode gennem egen erfaring, terapeutisk træning og refleksion.

Undervisningen tilrettelægges med progression gennem uddannelsens fire år, således at den studerende gradvist arbejder mere selvstændigt og med stigende kompleksitet i det terapeutiske arbejde.

Der lægges desuden vægt på et trygt og fagligt udviklende læringsmiljø, hvor den studerende kan træne terapeutiske færdigheder, modtage feedback og reflektere over egen rolle, egen tilstand og det relationelle samspil. Undervisningsformen viderefører dermed den eksisterende studieordnings kombination af teori, terapidemonstrationer, oplevelsesorienteret træning, gruppeprocesser, kropsarbejde, mindfulness og meditation.

12.7 UNDERVISNINGSEVALUERING

Undervisningen og uddannelsens tilrettelæggelse evalueres systematisk som led i Vadum Dahl Instituttets løbende kvalitetssikring og udvikling.

De studerende deltager i evaluering af uddannelsens undervisningsmoduler og semestre.

Evalueringen omfatter relevante aspekter af undervisningen og læringsmiljøet, herunder blandt andet:

- Undervisningens faglige indhold og relevans
- Undervisernes formidling og faglige bidrag
- Undervisningsformen
- Balancen mellem teori, refleksion og praktisk træning
- Undervisningsmateriale og litteratur
- De fysiske og praktiske rammer
- Den studerendes egen forberedelse og deltagelse
- Den studerendes oplevede læringsudbytte.

Evalueringerne har til formål at skabe et systematisk grundlag for løbende udvikling og kvalitetssikring af undervisning, undervisningsmateriale, undervisere, læringsmiljø og uddannelsens samlede tilrettelæggelse.

Resultater og relevante opmærksomhedspunkter fra evalueringerne behandles af institutledelsen og inddrages, hvor det er relevant, i den videre udvikling af uddannelsen.

De studerende har desuden mulighed for at bidrage til udviklingen af uddannelsen gennem instituttets studieråd.

Studierådet fungerer som forum for dialog mellem studerende, undervisere, studievejledning og uddannelsesledelse. Her kan blandt andet drøftes undervisningens kvalitet, studiemiljø, studieordning, studieforhold og studievejledning. Dette svarer til studierådets eksisterende funktion.

12.8 VURDERING AF STUDERENDE

Den studerendes faglige, personlige, relationelle og terapeutiske udvikling vurderes løbende gennem alle fire studieår.

Vurderingen tager udgangspunkt i uddannelsens læringsmål og kompetencekrav og omfatter blandt andet den studerendes:

- Personlige og relationelle kompetencer
- Teoretiske og faglige viden
- Terapeutiske og metodiske færdigheder
- Evne til at integrere teori og praksis
- Evne til selvrefleksion
- Evne til at modtage og anvende feedback
- Terapeutiske nærvær og kontakt
- Etiske bevidsthed
- Forståelse af egne faglige og personlige grænser
- Professionelle ansvarlighed.

Der lægges gennem uddannelsen vægt på, at den studerende gradvist udvikler evnen til at etablere og indgå i en respektfuld og ligeværdig terapeutisk relation.

Den studerende skal udvikle evnen til at være opmærksom på egne reaktioner og egen tilstand i det terapeutiske møde samt kunne reflektere over overføring, modoverføring og andre relationelle processer.

Den studerende skal samtidig kunne anvende relevante terapeutiske teorier, forståelsesrammer, metoder og interventioner og kunne begrunde sine faglige valg.

Vurderingen sker blandt andet gennem:

- Undervisernes observationer i undervisningen
- Deltagelse i praktisk færdighedstræning
- Supervision
- Skriftlige arbejder og opgaver

- Den studerendes årlige selvrefleksion
- Supervisors årlige skriftlige evaluering
- Uddannelsens prøver
- Den afsluttende certificering.

Efter hvert studieår udarbejder den studerende en skriftlig selvrefleksion. Supervisor udarbejder tilsvarende en skriftlig evaluering med fokus på den studerendes terapeutiske kompetencer, kvaliteter, færdigheder og relevante udviklingspunkter.

Den eksisterende studieordning fastlægger tilsvarende, at supervisor efter hvert studieår foretager en skriftlig evaluering, og at den studerende udarbejder en selvrefleksion, som skal godkendes. De fire selvrefleksioner indgår sammen med klinisk prøve ved afslutning af 4. årets kliniske og skriftelige afsluttende certificeringsopgave.

Vurderingen har både et bedømmelses- og udviklingsmæssigt formål. Den skal således både sikre, at den studerende opfylder uddannelsens krav, og understøtte den studerendes fortsatte faglige, personlige og terapeutiske udvikling.

Hvis undervisere eller supervisorer får væsentlig bekymring for en studerendes faglige, personlige, relationelle eller etiske progression, kan den studerende indkaldes til en trivselssamtale.

Formålet med en trivselssamtale er at tydeliggøre de områder, der kræver særlig opmærksomhed, og at støtte den studerende i den videre udvikling.

Der kan i den forbindelse aftales konkrete udviklingspunkter, yderligere supervision, egenterapi, faglig træning eller andre relevante studieaktiviteter.

Den samlede løbende vurdering gennem uddannelsen danner sammen med uddannelsens prøver og den afsluttende certificering grundlag for vurderingen af, om den studerende har opnået de kompetencer, der kræves for at gennemføre ID Psykoterapeutuddannelsen.

12.9 RETNINGSLINJER FOR SUPERVISION, EGENTERAPI, ØVEGRUPPER OG TRÆNINGSTERAPI FOR STUDERENDE

12.9.1 ØVNING OG ØVEGRUPPER

Fordeling af øvetimer

Du må max. mangle 30 lektioner (22,5 t.), når du fortsætter på 2. år. Alle timer skal være indhentet inden opstart på 3. år. For at komme i gang med træningsklienter på tredje år, skal du i 1/3 af timerne have øvet terapeutrollen. Mellem 3. og 4. årgang må du max. mangle 15 lektioner (11,25 t.).

Hvis du øver flere timer på en årgang end min. kravene, er det ikke muligt at overføre dem til næste årgang.

Du finder skemaet til dokumentation for dine øvetimer på ID-net.

Transport til og fra øvegrupper tæller ikke som øvning.

ID-arrangementer

En mindre del af din færdighedstræning må foregå ved deltagelse i arrangementer på Vadum Dahl Instituttet. Du kan medregne op til syv timers færdighedstræning på hvert studieår ved deltagelse i mindfulnessarrangementer, foredrag, kurser, workshops og andre arrangementer ved Vadum Dahl Instituttet. Hvis arrangementet kan medregnes som øvetimer vil det typisk fremgå af arrangements-beskrivelsen på hjemmesiden eller på ID-net. Er du i tvivl så spørg altid administration eller studievejledning.

Assistentarbejde

Er du assistent på et hold, kan du for et års assistentarbejde medregne 12 øvetimer.

Struktur for øvegrupper

Det er vigtigt at finde en god balance mellem på den ene side at være sociale og relatere med hinanden, og på den anden side at få trænet de processer og øvelser, som I bliver præsenteret for på modulerne. Der er tale om en uddannelse med et stort pensum og det er vigtigt, at de praktiske øvelser og konkrete processer bliver repeteret og trænet grundigt mellem modulerne. Vi foreslår, at I laver en plan for hver øvegang og sørger for,

at der bliver nået et bestemt stof. Lav en turnus, hvor I skiftes til at komme med oplæg, diskutér jeres individuelle forståelse af teorier og metoder, men brug hovedparten af tiden på at træne.

Vær opmærksom på at tilstræbe en ligelig fordeling mellem de tre roller terapeut/klient/observatør.

Bemærk at der skal være min. 3 i en øvegruppe for at timerne tæller.

Feedback i øvegrupperne

Der bliver undervist i feedbackmodellen på modul 1 på første årgang. Modellen er en del af UV-materialet til dette modul.

Online øvetimer

Fra marts 2020 må 30 % af dine øvetimer pr. årgang foregå online. Du underskriver selv for timerne på skemaet. Samtidig noterer du, hvem der deltog.

12.9.2 ***EGENTERAPI OG TERAPEUTER***

Dokumentation

Du skal benytte dokumentations-skemaet "Skema til dokumentation for egenterapi" fra ID-net. Her underskriver din terapeut for hver session. Vi anbefaler, at du også gemmer dine kvitteringer fra terapeuten.

Du skal bruge denne dokumentation til din certificering.

Terapeuter og egenterapi

Ud over den gruppe- og egenterapi, som indgår på selve modulerne, skal du have 60 klokketimer / 80 lektioner egenterapi udenfor modulerne (50 klokketimer / 67 lektioner for hold J9, KT7, D28 og tidligere). Fra foråret 2020 må 30 % af din egenterapi pr. årgang foregå online.

1. Af de samlede 60 t. skal 40 t. være hos en psykoterapeut eller psykolog, der er medlem af Dansk Psykoterapeutforening (herunder også ID-psykoterapeuter). De

resterende 20 t. skal være enten hos en ID-studerende eller en certificeret ID-Psykoterapeut. Gældende fra august 2025.

2. For holdene før august 2025: Du må have op til 1/3 af lektionerne hos en ID-psykoterapeut studerende og de resterende lektioner skal være hos en certificeret ID Psykoterapeut. De 20 t. svarende til 1/3 hos en ID-studerende må gerne tages samlet f.eks. i starten af uddannelsen. Dette gælder fra efteråret 2020 fra holdene ÅT1, KT23 og D44.
3. For holdene før efterår 2020 gælder følgende: Du må have op til 1/3 af lektionerne hos en psykoterapeut, der er medlem af Dansk Psykoterapeutforening, en autoriseret psykolog som er specialist i psykoterapi fra Dansk Psykologforening eller en ID-psykoterapeut studerende. (Halvdelen for hold J9, KT7, D28 og tidligere)
4. For studerende, der er bosat i udlandet gælder, at 40 t. af de i alt 60 t. egenterapi skal være hos en psykoterapeut eller psykolog, der er medlem af det pågældende lands psykoterapeutiske brancheforening. De resterende 20 t. skal være enten hos en ID-studerende eller en certificeret ID-Psykoterapeut. 30 % af din egenterapi må foregå online.

Af etiske grunde kan man ikke gå i terapi hos underviserne.

Fordeling af egenterapi

De samlede 60 t. egenterapi skal fordeles på alle fire år, og du skal som minimum have 7,5 timers egenterapi på hvert uddannelsesår. Du skal have taget halvdelen af din samlede egenterapi, dvs. 30 timer, når du afslutter 2. år. Dette er et krav for at kunne starte med klienter på 3. år. Har du flere timer end de normerede 15 t. pr. år, er det ikke muligt at overføre dem til næste år.

30% af din egenterapi pr. årgang må foregå online.

Parterapi mv.

Du kan kombinere den individuelle terapi, du modtager, med parterapi. Du kan højst tage 25% af din samlede egenterapi som parterapi. Gældende fra hold ÅT2, KT24, D45.

Parterapi tæller fuldt ud lige så meget som egenterapi, dvs. time til time.

Parterapeuten skal være en certificeret Psykoterapeut MPF med en efteruddannelse som parterapeut.

Gruppeterapi

Gruppeterapi kan ikke medregnes som egenterapi.

Godskrivning af egenterapi forud for studiestart

Terapi taget før studiestart kan ikke tælles med i uddannelsens timekrav.

12.9.3 ***SUPERVISION***

Supervision på første og andet år

Supervisionen foregår i åbne grupper på max. seks personer. Supervisor er én af underviserne på uddannelsen. Supervisionerne er jævnt fordelt ud over studieåret. Der skiftes mellem rollerne som henholdsvis terapeut, klient og observatør i gruppen. Efter en session reflekterer terapeuten kort over sessionen, hvorefter vedkommende får feedback.

Der udbydes fem supervisioner à fire timer hvert år. Du skal deltage i alle supervisioner og du skal være i terapeutrollen minimum tre gange hvert år. Bliver du af en eller anden grund forhindret i at deltage, melder du afbud til supervisor. Vi erstatter ikke supervision, hvis du bliver forhindret. Tilmeld dig et andet hold med en ledig plads, eller byt med en medkursist. Brug forummet på ID-Net. Hvis du ikke opfylder minimumskravet for supervision, skal du kontakte din supervisor og tilkøbe den nødvendige supervision. En times individuel supervision svarer til fire timers gruppe-supervision.

Supervision på tredje og fjerde år

På tredje og fjerde år modtager du klinisk supervision i faste grupper på fem personer. Supervisor er en af underviserne på uddannelsen. Supervisionerne er jævnt fordelt ud

over studieåret. Grupperne dannes på det første modul på hhv. tredje og fjerde år. Klinisk supervision betyder supervision på dine træningsklienter.

Der er tavshedspligt i grupperne. Hvis du henviser klienter til dine medstuderende, så henvis til andre medstuderende end dem du er i supervisionsgruppe med.

Der udbydes fem supervisioner à fire timer på tredje år (seks supervisioner for hold J12, D30, KT10 og tidligere). Du skal deltage i dem alle (fem supervisioner for hold J12, D30, KT10 og tidligere) og superviseres på klientcases minimum fire gange på tredje år.

Der udbydes 5 supervisioner på fjerde år. Du skal deltage i dem alle og superviseres på klientcases minimum fire gange.

Hvis du har mere end 10 klientsessioner af 1 times varighed, eksklusiv forberedelse og efterbearbejdning mellem to af dine gruppesupervisioner, skal du købe en individuel supervision hos en ID-underviser efter eget valg.

Manglende supervision

Mangler du af en eller anden grund supervisionstimer, skal disse købes hos den supervisor, du var tilknyttet det pågældende studieår. En times individuel supervision svarer til fire times gruppesupervision.

Supervision mellem afsluttende modul og certificering

Mellem dit afsluttende modul og din endelige certificering skal du fortsat være i supervision. Her skal du følge reglen om en individuel supervision hos en ID underviser hver gang du har mere end 10 t. klientarbejde.

Årlig prøve

- Supervisors evaluering: Efter den sidste gruppesupervision på hvert studieår får den studerende en kort skriftlig evaluering af supervisoren. Denne evaluering indeholder bl.a. kursistens terapeutiske kompetencer. Sigtet er at vejlede og rådgive kursisten om kvaliteter, færdigheder og udviklingspunkter. Forudsætningerne for at blive evalueret er, at du har deltaget i alle supervisioner (eller har tilkøbt enesupervision,

så du lever op til timekravene), at du på første og andet år har været på i terapeutrollen tre gange hvert år, og at du på tredje og fjerde år har haft klientcases på fire gange hvert år.

- Kursistens selvrefleksion: Som del af afslutningen på et studieår skal du lave en skriftlig selvrefleksion. Din selvrefleksion skal senest fjorten dage før sidste supervision sendes i Wordformat pr. mail til din supervisor, der bedømmer den som godkendt/ikke godkendt. På sidste supervision får du supervisors melding om, hvorvidt din selvrefleksion er godkendt eller ej. Skal der ændringer til, har du derefter fjorten dage til at få lavet disse. Senest to måneder efter afsluttende supervision sender din supervisor din godkendte selvrefleksion på mail sammen med hans eller hendes årlige evaluering.

De fire selvrefleksioner udgør sammen med den kliniske prøve på 2.år, certificeringsopgaven og den kliniske certificeringsproces de syv prøver, som er påkrævet gennem dit studie.

Anden faglig supervision

Arbejdsrelateret supervision og supervision vedr. arbejde i frivillige organisationer tæller ikke som ID-supervision.

12.9.4 TRÆNINGSTERAPI

Du må starte med at have klienter en måned før du er tilmeldt din første supervision på tredje år på uddannelsen. Supervisionstiderne vil blive lagt ud i forbindelse med første modul. 30% af din træningsterapi pr. årgang må forgå online.

Dine samlede timer for træningsterapi på 3. og 4. årgang er min. 75 klokketimer. Du forvalter selv fordelingen af timerne indtil din dokumentation skal sendes ifm. din certificering.

Det er en forudsætning, at du opfylder timekravene for færdighedstræning, øvegrupper, egenterapi og supervision for første og anden årgang, inden du kan starte med at have

klienter. Det er ligeledes en forudsætning, at du er godkendt af din supervisor på anden årgang til at have træningsklienter. I dit arbejde med træningsklienterne, vil vi gerne sikre tydelighed omkring rammer og præmisser for træningsterapien.

Derfor gælder følgende:

- Klienten skal vide, det er træningsterapi
- Klienten skal underskrive "Klientkontrakten", der ligger på ID-net.
- Forhold omkring diagnoser, medicinering og misbrug mv. skal afklares

Det er også et krav, at du opretter en profil og annonce på www.id-guiden.dk, hvor du også kan finde en udførlig vejledning.

Som dokumentation for din træningsterapi skal du benytte skemaet, du finder på ID-net. Skemaet underskriver du selv. Dine klienter skal ikke underskrive, da de har ret til anonymitet.

For en session med klienttræning kan du højest skrive 2 timer på skemaet for træningsterapi. I forbindelse med din klienttræning må du medregne 7,5 minutter til forberedelse og 7,5 minutter til efterbearbejdelse.

Anmeldelse / underretningspligt af vold, vanrøgt eller seksuelle krænkelser af børn og unge

Som almindelig borger og dermed også som psykoterapeutstuderende har du pligt til at underrette kommunen, hvis du får kendskab til forhold, der er omfattet af den almindelige underretningspligt i Barnets lov § 135.

Barnets lov § 135: "Den, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år fra forældrenes eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling eller lever under forhold, der bringer barnets eller den unges sundhed eller udvikling i fare, har pligt til at underrette kommunen." (Socialministeriet 2026).

Denne regel kommer ifølge dansk lovgivning forud for din tavshedspligt som psykoterapeut og skal altid efterkommes.

Markedsføring

Når du laver offentlige opslag og annoncer – herunder på ID-Guiden - skal det fremgå tydeligt, at du er under uddannelse til ID Psykoterapeut og modtager supervision som et led i din uddannelse.

Træningsklienter

Du skal have modtaget supervision på dit kliniske arbejde med 7-10 forskellige træningsklienter inden din certificering. Mindst en tredjedel skal være længere forløb. Et længere forløb strækker sig over mindst otte sessioner og med jævnt fremmøde, f.eks. hver 14. dag. Denne regel skal sikre, at du har en tilpas bred erfaring med klientarbejde, og at du kan beskrive progression i dit terapeutiske arbejde med en klient.

Nogle af jer har i forvejen en uddannelse som Parterapeut og har derfor par i terapi. Vær opmærksom på, at disse timer ikke tæller som træningsterapi. Kun individuelle træningstimer tæller.

Retningslinjer for træningsklienter

ID-psykoterapi henvender sig til voksne mennesker, der har en stabil jeg-struktur. Når du er tredje- og fjerdeårsstuderende, har du voksne klienter med almindelige dagligdags problemstillinger som mindreværdsfølelse, manglende selvtillid, sorg over at have mistet, præstationsangst, parforholdsproblemer, social usikkerhed, enkeltstående traumer, indre konflikter f.eks. i forhold til forskellige ønsker, behov, mål, værdier.

Du må ikke arbejde med børn og unge under 18 år i din træningsterapi.

Du må arbejde med voksne på medicin og med diagnoser efter aftale med din supervisor. Det er til enhver tid din supervisors vurdering, der er gældende for, om du må arbejde med klienten. Supervisor kan bede dig om at afvikle terapien på en god og etisk måde.

Supervisor kan også vælge at lade dig arbejde 3 sessioner med klienten og herefter vurdere, om terapien må fortsætte.

Du må ikke arbejde med alkohol- eller andre former for misbrug.

Du vil på uddannelsen modtage undervisning i psykopatologi. Både netspykiater.dk og psykiatrifonden.dk errigtig gode, hvis du gerne vil blive endnu bedre til at kunne genkende forskellige patologiske tilstande.

Træningsterapi på arbejdspladsen og frivillige organisationer

Træningsterapi givet på arbejdspladsen og i frivillige organisationer (Gallo Kriserådgivning, Kræftens Bekæmpelse, Kvisten m.fl.) er omfattet af de samme regler som anden træningsterapi. Undtagelsen er kontrakten, som ikke skal underskrives. I stedet er det en forudsætning, at du modtager professionel supervision det pågældende sted. Træningsterapi givet disse steder må højst udgøre 30% af dine samlede klienttræningstimer. Samtale via telefon eller online medier skal vare min. 30 min. for at kunne medregnes. Rådgivning via chat og mail tæller ikke som terapi. Disse cases kan ikke indgå i din certificeringsopgave.

Træningsterapi, venskaber, familie osv.

Af etiske årsager skal vi være opmærksomme på den terapeutiske relation. Du må derfor ikke give terapi til:

- Familie
- Venner
- Kolleger
- Holdkammerater
- Holdkammeraters nære relationer

Bliver du personligt involveret, herunder forelsket, i en klient, skal du afbryde terapien og henvise til en anden terapeut. Der skal gå minimum et halvt år fra afsluttet terapeutisk

forløb, før du kan indgå i en personlig relation. Du må ikke være den initiativtagende. Det skal komme fra den person, som tidligere var klient.

Træningsterapi og betaling

Det første år, du giver træningsterapi under supervision, bør du tage min. 250 kr. og max. 350 kr. i betaling pr. terapisession.

Det andet år, du giver træningsterapi under supervision, bør du tage min 350. kr. og max. 500 kr. pr. terapi-session.

(Bemærk: beløbet er ikke pr. time men pr. gang).

Træningsterapi og gaver

Du må ikke tage imod gaver eller særlige vennetjenester fra dine klienter. En blomst eller en anden symbolsk taknemmelighedsgestus i forbindelse med afslutningen af et terapeutisk forløb er selvfølgelig i orden, men du må venligt og bestemt afslå gaver i form af såvel materielle ting som serviceydelser, vennetjenester osv.

Initiativ til terapi

Klienter skal selv henvende sig til dig. Dette for at sikre, at klienten selv tager ansvar for sin terapi.

Træningsterapi og assistenter

Hvis du er assistent på et uddannelseshold, må du ikke være terapeut for holdets studerende. Du kan hjælpe dem med at finde en træningsterapeut, f.eks. ved at henvise til nogle af dine medkursister.

Træningsklienter og autorisationslovens kapitel 26

Autorisationslovens kapitel 26 sætter rammerne for behandling, der udføres af personer, som ikke er autoriserede sundhedspersoner.

"**§ 73.** En person, der ikke har autorisation efter denne lov, kan behandle syge, jf. dog § 1, stk. 3, og § 74. Den pågældende må dog ikke i den forbindelse udsætte nogens helbred for påviselig fare.

§ 74. En person, der ikke har autorisation som læge, må ikke behandle en person for veneriske sygdomme i smittefarligt stadium, tuberkulose eller anden smitsom sygdom.

Stk. 2. En person, der ikke har autorisation som læge, må ikke, medmindre andet er særligt lovhjemlet, foretage operative indgreb, iværksætte fuldstændig eller lokal bedøvelse, yde fødselshjælp, anvende lægemidler, der kun må udleveres fra apotekerne mod recept, eller anvende røntgen- eller radiumbehandling eller behandlingsmetoder med elektriske apparater, mod hvis anvendelse af uautoriserede personer Styrelsen for Patientsikkerhed har nedlagt forbud på grund af behandlingens farlighed.

§ 87. En person, der uden autorisation efter denne lov behandler syge og i den forbindelse udsætter nogens helbred for påviselig fare, jf. § 73, straffes med bøde eller fængsel i indtil 4 måneder.

Stk. 2. Under skærpende omstændigheder, såsom hvis pågældende har forårsaget væsentlig skade på legeme eller helbred, eller hvis pågældende tidligere er dømt for overtrædelse af §§ 73 og 74, kan straffen stige til fængsel i indtil 1 år. Det samme gælder, hvis patienten er umyndig som følge af mindreårighed eller på grund af sindssygdom eller hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket tilstand er ude af stand til at varetage sine anliggender.

Stk. 3. Hvis en person, der tidligere er idømt frihedsstraf for overtrædelse af §§ 73 og 74, på ny idømmes sådan straf for overtrædelse af en af de nævnte bestemmelser, kan der ved dommen gives vedkommende pålæg om helt at afholde sig fra at behandle syge. Overtrædelse af sådant pålæg straffes med bøde eller fængsel i indtil 3 måneder."
(Indenrigs- og Sundhedsministeriet, 2024)

Opsummering af kravene til træningsterapi

1. Du skal være tilmeldt supervision og have din første mødegang senest en måned efter, du er påbegyndt terapien med din første klient

2. Du skal være påbegyndt tredje år af din ID psykoterapeutiske uddannelse og være godkendt af din supervisor ved afslutning af andet år for at give superviseret træningsterapi
3. Du skal opfylde kravene for modtaget egenterapi for første og andet år
4. Du skal være i regelmæssig egenterapi på tredje og fjerde år
5. Du skal opfylde kravene til øvegrupper for første og andet år, dvs. have minimum 150 timer / 200 lektioner i øvegruppe, hvor du har øvet terapeutrollen 1/3 af tiden
6. Du skal være oprettet med en profil på ID-Guiden
7. På din første supervision på tredje år vil din supervisor bede dig dokumentere ovenstående time krav. Mangler du nogle af ovenstående timer, har supervisor mulighed for at give dispensation med max 10 %.
8. Dine samlede timer for træningsklienter skal være opfyldt inden din dokumentation skal sendes til din eksamen. Det betyder, at du må starte op med dine træningsklienter, når du er klar. Er du i tvivl, vender du det med din supervisor.
9. Alle timerne med dine træningsklienter skal skrives på dokumentationsskemaet.

§13: UDDANNELSESOVERSIGT

13.1 FAGMODULER

Oversigt over fagmoduler

1. ÅR: TERAPI I ØJENHØJDE

- **1. SEMESTER** - Selvfølelse og terapi - *Krop, sind og psykoterapi*
  - Modul 1: Selvtillid og rummelighed: Om krop, følelser og forholdet til andre
  - Modul 2: Selvværd og sunde grænser: Om identitet, grænser og behov
  - Modul 3: Selvrespekt og integritet: Om tanker, tolkninger og livsværdier
- **2. SEMESTER** - Sjælens håndværk - *Sind, sjæl og psykoterapi*
  - Modul 4: Selvaccept og samspil: Om Selvfølelse, selverkendelse og den psykiske fællesøkonomi

- Modul 5: Selvværen og samværen: Om bevidsthed, nærvær og det essentielle selv
- Modul 6: Selvindsigt og sociale færdigheder: Om typer, terapi og forskellige tilgange til livet

2. ÅR: TRIVSEL OG TERAPI

- **3. SEMESTER** - Helbred, helhed og psykoterapi - *Krop, stress og MAS*
  - Modul 1: Kroppens budskaber: Om helbred, trivsel og psykoterapi
  - Modul 2: Orkanens øje: Om stress, trivsel og psykoterapi
  - Modul 3: Stop en halv og bliv mere hel: Om afhængighed, misbrug og psykoterapi
- **4. SEMESTER** - Relationskompetencer og psykoterapi - *Trivsel, selvfølelse og kommunikation*
  - Modul 4: Hjerterum og relationer: Om trivsel, selvfølelse og kommunikation
  - Modul 5: Erotikkens veje: Om trivsel, samliv og seksualitet
  - Modul 6: Det terapeutiske rum: Om trivsel, transformation og terapeut-klient-forholdet

3. ÅR: ÅRRINGENE I LIVETS TRÆ

- **5. SEMESTER** - Udgangspunkt, udvikling og vilkår - *Chok, traumer og tab*
  - Modul 1: Rødder og rammer: Om krop, sammensmeltning og sikkerhed
  - Modul 2: Tillid og tilknytning: Om følelser, impulser og behov
  - Modul 3: Styrke og sympati: Om selvfølelse og samvær
- **6. SEMESTER:** Juvelen i smerten
  - Modul 4: Rystelser og ro: Om krop, sind og chok-traumer
  - Modul 5: Traumer og transendens: Om sind, sjæl og PTSD
  - Modul 6: Smerte og transformation: Om tab, sorg og livslyst

4. ÅR: KRONEN PÅ VÆRKET

- **1. TRIMESTER** - Potentiale, kriser og transformation

- Modul 1: Modenhed og medfølelse: Om identitetskriser og det menneskelige potentiale i psykoterapi
- Modul 2: Mening og metaperspektiver: Om eksistentielle kriser og indre guidning i psykoterapi

- **2. TRIMESTER** - Erkendelse, kriser og transcendens
  - Modul 3: Visioner og vidnebevidsthed: Om spirituelle kriser og det transpersonlige potentiale i psykoterapi
  - Modul 4: Energi og bevidsthed: Om bevidsthedsudvidelse, tilstande og oplevelsesspiritualitet
- **3. TRIMESTER** - Hengivelse, overgivelse og enhed
  - Modul 5: Tiltro og taknemmelighed: Om hengivelse, tilgivelse og hjerterumsspiritualitet
  - Modul 6: Væren og vågenhed: Om fordybelse, overgivelse og erkendelsesspiritualitet

13.2 EKSAMENER OG PRØVER

13.2.1 Eksamener

- Eksamen ved afslutning af 2. år og ID Trivselsterapeutuddannelsen: praktisk/klinisk gruppeeksamen
- Eksamen ved afslutning af 4. år og ID psykoterapeutuddannelsen: praktisk/klinisk eksamen
- Eksamen ved afslutning af 4. år og ID psykoterapeutuddannelsen: skriftlig eksamensopgave

13.2.2 Øvrige prøver

- 1. år - Afsluttende skriftlig selvrefleksionsopgave (internt vurderet)
- 2. år - Afsluttende skriftlig selvrefleksionsopgave (internt vurderet)
- 3. år - Afsluttende skriftlig selvrefleksionsopgave (internt vurderet)
- 4. år - Afsluttende skriftlig selvrefleksionsopgave (internt vurderet)

13.3 FORSKNINGSMODULER

Som led i uddannelsen til psykoterapeut skal studerende deltage i en række forskningsmoduler, som udbydes gennem Dansk Psykoterapeutforenings forskningsfakultet. De indgår som en del af institutternes egen undervisningsplan og studieordning. Fakultetet består af erfarne forskere inden for psykoterapi og forskningsmetoder, og fungerer som en naturlig forlængelse af undervisergruppen på ID. Forskningskompetencerne bliver dermed en integreret del af undervisningen og den faglige progression. Dette sikrer, at modulerne bliver en sammenhængende del af den faglige helhed og understøtter overbygningen til ID Psykoterapeut med titlen "MPF" som certificeret medlem af Dansk Psykoterapeutforening.

Forskningsfakultetet underviser i videnskabsteorien omkring psykoterapi, kvalitative og kvantitative metoder, fænomenologi og forskningsetik.

Undervisere på forskningsmodulerne findes her: https://psykoterapeutforeningen.dk/uddannelser/forskningsmoduler?.com

Forskningsmodulerne er ligeledes tilknyttet instituttets afsluttende skriftlige opgave og er på den måde fuldt integreret i vores ID psykoterapeutuddannelse.

Overblik over forskningsmodulerne:

- Modul 1: Introduktion til forskningsprincipper og -perspektiver
- Modul 2: Aktionsforskning og forskningsmetoder i praksis
- Modul 3: Fænomenologi og førstepersons forskningsmetoder
- Modul 4: Introduktion til blandede metoder og kvantitativ forskning i psykoterapi
- Modul 5: Forskning i egen praksis

Uddannelsens modulbeskrivelser findes på instituttets hjemmeside her: https://vadumdahl.dk/modulbeskrivelse/

13.3.1 Undervisningsform

Undervisningen på alle forskningsmodulerne foregår online via Zoom. Tilmeldte deltagere får en velkomstmail med et Zoom-link, som skal benyttes til alle sessionerne i et modul.

Den studerende skal beregne 1-1,5 times forberedelse mellem sessionerne. Dette gælder for de første fire moduler. Det femte modul, *Forskning i egen praksis*, kræver ikke ekstra forberedelsestid mellem sessionerne, derimod forventes det, at den studerende er i gang med den afsluttende opgave (eller i forstadiet dertil).

Alle modul- og sessionsoplysninger er tilgængelige på en virtuel læringsplatform – Crossfields Learning Platform på crossfields.eu. Her kan man finde information om hvert modul, indhold, materiale til forberedelse, optagelser fra tidligere sessioner og en portal til annonceringer og diskussion. Tilmeldte deltagere modtager information om, hvordan man får adgang til læringsplatformen samt vejledning i, hvordan den bruges i forløbet.

13.3.2 Formildende omstændigheder

Har en studerende ikke mulighed for at deltage i sessioner på grund af alvorlig/langvarig sygdom eller anden skade, som har væsentlig indvirkning på den pågældende, anmodes om godkendelse af formildende omstændigheder. Ved ansøgning om formildende omstændigheder fremsendes, i et brev eller en mail, en forklaring af problemstillingen til Dansk Psykoterapeutforenings sekretariat, der efterfølgende træffer beslutning herom.

13.3.3 Merit

Der tilbydes **ikke** merit for forskningsmodulerne af følgende grunde:

- Indholdet af forskningsmodulerne forener de almene krav i den europæiske kvalifikationsramme for livslang læring (EQF) på niveau 7 og Dansk Psykoterapeutforenings kvalifikations- og kompetenceramme og klæder den studerende på til den forskningsbaserede tilgang, der er en del af den afsluttende certificeringsopgave.
- Forskningsmodulerne er et unikt forløb, designet specifikt til psykoterapeutstuderende på Dansk Psykoterapeutforenings uddannelser og til psykoterapeuter MPF.

- Forløbet adskiller sig fra andre forskningsbaserede studier, ved at sætte fokus på en syntese (eller kombination) af almen forskningspraksis og forskning i egen praksis samt udvikling af mesterlighed indenfor faget.

13.3.4 Deltagerbevis

Efter gennemførelse af alle forskningsmoduler modtager den studerende et deltagerbevis, forudsat at der er registreret minimum 80 % fremmøde per modul ved online undervisningen i realtid.

Deltagerbeviset beskriver forskningsmodulernes indhold og indgår som en del af det endelige certifikat, der udstedes af Vadum Dahl Instituttet. Der er krav om fremmøde grundet, at virtuel realtidsundervisning og læring kun tæller som ansigt-til-ansigt kontakttid, hvilket har betydning ud fra et kommende akkrediteringsperspektiv.

§14: EKSAMENSREGLER

Eksamensreglerne for ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen fremgår af nærværende studieordning samt af Vadum Dahl Instituttets hjemmeside (www.vadumdahl.dk).

14.1 OVERSIGT OVER EKSAMINER

ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen strækker sig over 4,5 år og har følgende eksaminer:

- En skriftlig selvrefleksionsopgave ved afslutningen af hvert studieår (1.-4.) (jvf. §16)
- En klinisk-praktisk gruppeeksamen med ekstern censur ved afslutningen af andet studieår. En bestået eksamen giver titlen "ID Trivselsterapeut".
- En afsluttende certificeringseksamen med ekstern censur efter afslutningen af 4. år, der består af en skriftlig videnskabelig "hovedopgave" (1. del af den skriftlige certificeringsopgave, jvf. §16) og en skriftlig "delopgave" (2. del af den skriftlige certificeringsopgave, jvf. §16) til brug for den klinisk-praktiske del, samt selve den klinisk-praktisk del (certificeringsprocessen).

Samlet indgår der fem skriftlige eksamener, samt to klinisk-praktiske eksamener. Tre bedømmes med ekstern censur. Det fulde overblik over de skriftlige eksameners form og krav fremgår af §16.

14.1.1 Selvrefleksionsopgaver

Ved afslutningen af hvert studieår udarbejder den studerende en skriftlig selvrefleksionsopgave. Opgaven vurderer årets læringsmål og terapeutiske kompetencer og danner grundlag for den løbende supervision samt for den studerendes forberedelse til den afsluttende certificeringsproces. Nærmere beskrivelse af selvrefleksionsopgavens form, formål og bedømmelse ses §14 og §16.

14.1.2 Den afsluttende certificeringseksamen

Uddannelsen afsluttes med en certificeringseksamen, der består af to selvstændige dele. De to dele bedømmes uafhængigt af hinanden og påvirker ikke hinandens karakter:

1. Certificeringseksamens videnskabelige hovedopgave (1. skriftlige del), jvf. §16
2. Certificeringsprocessens skriftlige delopgave (2. skriftlige del) og den kliniske eksamen med klient (klinisk/praktisk del)

Samme eksaminator er tilknyttet begge dele, mens hver del har sin egen censor: en censor fra Dansk Psykoterapeutforenings (DPFO) censorkorps til den skriftlige hovedopgave, og en neutral psykoterapeutisk fagekspert til delopgaven og den praktiske del.

Forud for hovedopgaven udarbejder den studerende en synopsis, som skal godkendes af en vejleder. Vejleder må ikke samtidig være den studerendes supervisor.

Den afsluttende videnskabelige hovedopgave skal opfylde kravene fra den gældende kompetenceramme fra Dansk Psykoterapeutforening. Disse krav er indarbejdet i hele uddannelsens læringsmål gemme alle fire år, og lever samtidig op til foreningens bedømmelseskriterier og overordnede censorvejledning.

Certificeringsprocessen (klinisk/praktisk del, 90 minutter)

Certificeringsprocessen omfatter:

- Delopgaven, som er skriftlig, og som leveres samtidig med hovedopgaven 6 uger før eksamensdato.
- En klinisk session (terapisession) på 45 minutter med en klient, som instituttet stiller til rådighed. Formålet er, at den studerende demonstrerer terapeutisk arbejde med afsæt i VDI's modeller, tilgange og teknikker. Sessionen er et her-og-nu-arbejde og skal ikke betragtes som en indledende session i et længere terapiforløb. Den studerendes evne til at administrere og holde tiden indgår i vurderingen.
- En efterfølgende dialog mellem den studerende, eksaminator og censor (fagekspert) om den gennemførte session, herunder refleksion over metode, hypoteser samt over- og modoverføringer, overvejelser om valg af retning undervejs, teoretisk

perspektivering og den studerendes egenudvikling gennem uddannelsen samt øvrig erfaring fra praksis.

Fageksperten forholder sig alene til delopgaves, som den studerende leverer som en del af den samlede certificeringsopgave: en beskrivelse af egen personlig udvikling og en ID-case-beskrivelse (i alt maksimalt 24.000 anslag, fordelt 50/50). Den øvrige videnskabelige hovedopgave indgår derfor ikke i fagekspertens vurdering. Delopgaven understøtter den praktiske del, og den personlige, faglige og praktisk-terapeutiske viden, færdigheder og kompetencer vægtes ens. Den studerende kan frit vælge case; casen behøver ikke hænge sammen med datamaterialet i den videnskabelige del.

Certificeringsprocessen inkl. delopgavens casebeskrivelse bedømmes af censor (fagekspert) og eksaminator i fællesskab efter 12-skalaen.

Certificeringsopgavens hovedopgave (videnskabelig skriftlig del)

Den skriftlige opgave bedømmes af en censor fra DPFO's censorkorps sammen med eksaminator efter 12-skalaen, med afsæt i kompetencerammen fra Dansk Psykoterapeutforening. Kan eksaminator og censor ikke opnå enighed om en bedømmelse, er censors vurdering afgørende. Det fulde indhold og de formelle krav til opgaven fremgår af §16.

Der skal foreligge en vurdering af, om den studerende ved afslutning af uddannelsen har nået de samlede mål for læringsudbytte, jf. § 3 og §16.

Eksamensvejledning

Eksamensvejledningsforløb til den afsluttende eksamensopgave stilles til rådighed for den studerende mod betaling i god tid inden eksamen.

Studievejledningen er gratis til rådighed for vejledning til certificeringsprocessen og den praktiske/kliniske del.

14.2 VUDERINGSKRITERIER VED AFSLUTTENDE PRAKTISK-KLINISK EKSAMEN

Den studerende kan bestå den praktisk-kliniske eksamen inkl. delopgaven, når vedkommende kan demonstrere evne til selvstændigt, etisk og fagligt forsvarligt at varetage en psykoterapeutisk proces med en klient.

Vurderingen baseres på, om den studerende kan skabe og opretholde et trygt terapeutisk rum, etablere kontakt og alliance, indgå med avanceret empati og anvende relevante verbale og nonverbale interventioner i forhold til klientens aktuelle proces.

Den studerende skal kunne undersøge og analysere klientens problemstilling ud fra flere perspektiver, herunder kropslige, psykologiske, relationelle, sociale, eksistentielle og transpersonlige dimensioner, og på den baggrund vælge, tilpasse og begrunde relevante terapeutiske metoder.

Den studerende skal kunne arbejde med kompleksitet, herunder projektion, overføring, modoverføring, udviklingsniveau, traume- og sorgreaktioner, eksistentielle temaer og klientens ressourcer og grænser.

Den studerende skal desuden kunne vurdere klientsikkerhed, egne kompetencegrænser, behov for supervision, faglig sparring, tværfagligt samarbejde eller henvisning.

Vurderingen omfatter endvidere den studerendes evne til at reflektere over egen rolle, egne reaktioner og egne metodevalg samt til at anvende feedback og supervision som en integreret del af ansvarlig psykoterapeutisk praksis.

14.2.1 Vurderingskriterier ved afsluttende videnskabelig hovedopgave

Den studerende kan bestå den videnskabelige hovedopgave, når vedkommende kan demonstrere evne til selvstændigt at undersøge, analysere og diskutere en relevant psykoterapeutisk problemstilling med afsæt i uddannelsens integrale, eksistentielle og transpersonlige faggrundlag.

Vurderingen baseres på, om den studerende kan formulere en klar problemstilling, redegøre for sit teoretiske og videnskabsteoretiske udgangspunkt og anvende relevant forskningsbaseret og praksisnær viden til at belyse problemstillingen.

Den studerende skal kunne inddrage nyere relevant international teori og forskning, forholde sig reflekteret til simple kvalitative eller kvantitative forskningsmetoder og diskutere styrker og begrænsninger ved den valgte tilgang.

Den studerende skal kunne forbinde teori, empiri, praksiserfaring og etiske overvejelser i en sammenhængende faglig argumentation og vise forståelse for forskellen mellem forskningsbaseret viden, praksisbaseret erfaring og andre former for erkendelse eller faglig inspiration.

Den studerende skal desuden kunne anvende dokumentation, systematisk refleksion og eventuelt data fra egen eller observeret praksis på en etisk forsvarlig måde, herunder med opmærksomhed på fortrolighed, samtykke, anonymisering, grænser og databehandling.

Vurderingen omfatter endvidere den studerendes evne til kritisk at diskutere egne konklusioner, identificere begrænsninger i egen undersøgelse og perspektivere til kvalitetssikring, udvikling af praksis og fortsat professionel læring.

Kort samlet vurdering:

- Praktisk-klinisk eksamen inkl. delopgaven: Kan den studerende faktisk udøve psykoterapi selvstændigt, sikkert, etisk og reflekteret?
- Videnskabelig hovedopgave: Kan den studerende undersøge og begrunde psykoterapeutisk praksis forskningsinformeret, videnskabsteoretisk og metodisk?

14.3 CENSORKORPS OG HABILITET

VDI har et censorkorps på minimum to eksterne censorer med relevant uddannelses- og erhvervsmæssig baggrund, jf. DPFO's krav, og benytter for nuværende DPFO´s censor korps, jvf. §15.

14.4 STUDERENDE MED FUNKTIONSNEDSÆTTELSE

VDI tilbyder relevante kompensationsmuligheder til studerende med dokumenteret funktionsnedsættelse, herunder fx ordblindhed. Kompensationen kan efter konkret vurdering bestå af forlænget eksamenstid, adgang til relevante hjælpemidler (fx oplæsnings- eller retskrivningsprogram) samt, hvor det er fagligt forsvarligt, en tilpasset eksamensform. Kompensation ydes ikke, hvis den vil ændre eksamens faglige niveau. Ansøgning om kompensation sendes til den eksamensansvarlige senest ved eksamenstilmeldingen ca. 6 måneder før endelig eksamensdato.

14.5 SYGE- OG REEKSAMEN

En studerende, der på grund af dokumenteret sygdom er forhindret i at deltage i en eksamen, tilbydes en sygeeksamen på et af instituttet fastsat tidspunkt, dog senest 3 måneder efter den ordinære eksamen. Anmodning om sygeeksamen sendes til den eksamensansvarlige senest 5 hverdage efter den aflyste eksamen, vedlagt relevant dokumentation (fx lægeerklæring).

En studerende, der ikke består en eksamen, har ret til 3 reeksamensforsøg pr. eksamen. Reeksamen afholdes senest 3 måneder efter den ordinære eksamen og svarer til den oprindelige eksamen i form, fagligt niveau og bedømmelseskriterier. Består den studerende ikke efter det andet reeksamensforsøg, henvises til instituttets almindelige dispensationsregler, jvf. § 10.

14.6 EKSAMENSBEVIS

- Deltagerbevis udstedes til den studerende efter afslutningen af hvert studieår (såfremt den studerende har været studieaktiv).
- Ved bestået 2.års-eksamen udleveres et diplom på opnåelse af titlen "ID Trivselsterapeut"
- Ved den afsluttende certificering som ID Psykoterapeut udleveres et ID-certifikat, som indeholder:

- En samlet vurdering af det opnåede læringsudbytte, med henvisning til Dansk Psykoterapeutforenings kompetenceramme med karakter efter 12-trinsskala.
- Uddannelsens eventuelle placering i EQF-rammen (VDI er i forberedelsesfasen til ansøgning om EQF-vurdering på EQF-niveau 7. EQF-vurderingen er endnu ikke opnået).
- Den samlede studieindsats angivet i undervisningstimer samt øvrige studieaktiviteter, jvf. punkt 12.2
- Eksamensbevisets kompetenceprofil, jf. §18
- Bilag 1: Fordeling af timer på 4,5 årige psykoterapeutuddannelse
- Bilag 2: Certifikattillæg; SKAT
- Bilag 3: Den studerendes kompetenceprofil

§15: CENSORKORPSTILHØRSFORHOLD

På VDI benytter vi os af både interne og eksterne censorer.

Vores censorkorps består af fagpersoner, der har erfaring med både undervisning og eksamination og hvis faglige kompetencer som minimum svarer til undervisernes. Vores censorkorps består af DPFO's udvalgte censorer samt en af instituttet udvalgt psykoterapeut MPF til at varetage censurering på de praktiske/kliniske eksamener på 2. og 4. studieår.

Censorer må ikke have haft tilknytning til VDI inden for de seneste to år og må ikke have andre arbejdsmæssige forbindelser til eller samarbejde med instituttet. Stifter eller ledere af VDI kan ikke fungere som censorer. Censor må ikke have fungeret som eksaminandens terapeut eller supervisor.

Censorarbejdet udføres i overenstemmelse med DPFOs censorvejledning, der findes her: https://media.uheadless.com/eoesdbaxhy/media/2fjdu4ii/censorvejledning-opdt-2026.pdf

Censor på den skriftlige del af den afsluttende certificeringsopgave skal være uddannet på niveau 8 i henhold til Kvalifikationsrammen for Livslang Læring (dvs. Ph.d.-niveau), mens censor på den klinisk-praktiske 2. års eksamen skal være uddannet på niveau 6.

Vores censorkorps indgår i den løbende faglige udvikling af ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen gennem evaluering efter eksamener i fællesskab med underviser og uddannelsesledelsen både mundtligt og skriftligt.

Således indgår vores censorkorps i VDI's overordnede kvalitetssikringsstrategi.

§16: REGLER OM SKRIFTLIGE OPGAVER

Den samlede ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelse har i alt fem skriftlige opgaver, herunder den afsluttende certificeringsopgave.

16.1 SELVREFLEKSIONSOPGAVER (1.-4. ÅR)

Ved afslutningen af hvert studieår udarbejder den studerende en individuel skriftlig selvrefleksionsopgave på minimum 2 og maksimum 3,5 normalsider (4.800-8.400 anslag inkl. mellemrum), der beskriver den studerendes udvikling både fagligt og personligt gennem året. Opgaven vurderer årets læringsmål og terapeutiske kompetencer og danner grundlag for den løbende supervision samt for den studerendes forberedelse til den afsluttende certificeringsproces.

Opgaven sendes som Word-fil pr. mail til den studerendes supervisor. Den senest opdaterede ramme for selvrefleksionen samt formkrav findes altid på de studerende intra-net, ID-net. Opfylder opgaven ikke formkravene, sendes den retur til den studerende til revision. Opgaven bedømmes internt af supervisor som godkendt/ikke godkendt. Senest to måneder efter aflevering giver supervisor skriftlig tilbagemelding med feedback på den studerendes selvrefleksionsopgave samt den studerendes generelle udvikling gennem året.

Supervisionsskemaer for alle fire år underskrives af supervisor som dokumentation for gennemført supervision. Det er den studerendes eget ansvar at indhente underskrift og opbevare dokumentationen frem til den endelige certificering.

16.2 CERTIFICERINGSOPGAVEN - HOVEDOPGAVE (DEL 1)

Certificeringsopgaven er en to-delt skriftlig opgave. 1. del er en videnskabelig opgave, der skal opfylde Dansk Psykoterapeutforenings minimumskrav til en afsluttende skriftlig opgave i relation til foreningens gældende kompetenceramme samt instituttets øvrige krav til den skriftlige del af certificeringsopgaven (min. 120.000 - max. 142.000 anslag). 2. del skal ligge til grund for den kliniske praktiske eksamen beskrevet i §14 og skal fylde min. 20.000 - max. 24.000 anslag), jvf. pkt. 16.3.

16.2.1 Synopsis og vejledning til 1. del - den videnskabelige hovedopgave

Inden den studerende påbegynder dataindsamling til certificeringsopgaven, udarbejdes en synopsis, som skal godkendes af en vejleder. Synopsis skal som minimum indeholde:

- Titel og foreløbig problemformulering
- Forskningsspørgsmål
- Begrundelse for metodevalg og videnskabsteoretisk grundlag
- Tidsplan
- Etiske overvejelser (samtykke, fortrolighed og anonymisering iht. GDPR)
- Samt et overblik over bilag og dokumentation.

Den studerende har adgang til fælles gruppevejledning og individuel vejledning mod betaling. Vejleder må ikke samtidig være den studerendes supervisor.

16.2.2 Hovedopgavens omfang

Opgavens samlede omfang er minimum 120.000 og maksimum 142.000 anslag inkl. mellemrum, svarende til mellem 50 og 59,5 normalsider, eksklusive bilag. Bilag må maks fylde 30 sider.

16.2.3 Hovedopgavens opbygning

Opgaven skal bestå af:

1. Abstract, indledning, emneområde og forskningsspørgsmål samt problemformulering og afgrænsning.
2. Opgavens formål, litteraturgennemgang/kildeanalyse, videnskabsteori, teori, metode og undersøgelsesdesign, analyse og resultater, diskussion samt perspektivering og konklusion.
3. Bilag: maksimum 30 sider. Bilag skal nummereres og fremgå af en bilagsoversigt og skal som minimum indeholde: godkendelse af metode og undersøgelsesdesign, informeret samtykke (anonymiseret), eventuelt datagrundlag/transskription og databehandling, supervisionsnoter samt litteraturliste.

Forsiden skal indeholde et billede/en illustration, der symboliserer emnet, opgavens titel, den studerendes navn, dato, holdnummer og sted, samt oplysning om opgavens anslagsfordeling og samlede antal anslag.

16.2.4 Indhold i de enkelte afsnit

- Abstract: Kort resumé på dansk og engelsk af forskningsspørgsmål og formål, metode og analyseresultater samt konklusion og perspektivering. Forsynes med forfatterens navn og e-mail til brug ved eventuel forskningsudgivelse.
- Indledning: Præsentation af emne og problemstilling samt faglig og personlig relevans, motivation og baggrund for emnevalget. Tillige en præsentation af hvordan opgaven relaterer til ID uddannelsen, og til den studerendes udvikling som terapeut.
- Emneområde, forskningsspørgsmål/problemformulering og afgrænsning: Problemformuleringen skal være afgrænset, men generel og åbent formuleret uden svar indbygget, og udgør opgavens røde tråd. Afsnittet skal indeholde en afgrænsning, fx valg og fravalg af teoretiske vinkler.

- Opgavens formål: Begrundelse for emnets faglige og personlige relevans samt forskningens bidrag i forhold til forskningsspørgsmålet.
- Litteraturgennemgang/kildeanalyse: Aktiv stillingtagen til aktuel faglig debat, relevant forskning og øvrig behandling af emnet i faglitteraturen.
- Videnskabsteori: Redegørelse for den valgte videnskabsteoretiske retning (fx socialkonstruktivisme, positivisme, hermeneutik, fænomenologi, pragmatisme) samt retningens ontologiske og epistemologiske grundlag.
- Teori: Redegørelse for den anvendte teori med henblik på besvarelse af problemformuleringen, med fokus på hvad der understøtter undersøgelse og analyse.
- Metode og undersøgelsesdesign: Begrundelse for valg af metode og undersøgelsesdesign, herunder metodekritik, etiske overvejelser og databehandling. Instituttets formelle godkendelse af metode og undersøgelsesdesign vedlægges som bilag. Dataomfang beskrives og relateres til metodevalget.
- Analyse og resultater: Beskrivelse af samtlige analytiske trin i dataindsamling, databearbejdning og analyse, med tydelig sammenhæng til besvarelsen af forskningsspørgsmålet. Datagrundlaget skal være tilgængeligt for censor i opgaveteksten og/eller bilag. Resultaterne opsummeres ved afslutningen af analyseafsnittet.
- Diskussion: Kritisk og forsvarende stillingtagen til egen undersøgelse fra et fagligt og metodisk perspektiv, herunder undersøgelsens validitet, pålidelighed og troværdighed samt undersøgelsens begrænsninger som selvstændigt underafsnit. Resultaterne diskuteres i forhold til teori, faglig debat og problemformulering.
- Konklusion og perspektivering: Sammenfatning af resultaterne og et velformuleret svar på forskningsspørgsmålet, en perspektivering af resultaternes anvendelighed

og forslag til fremtidige forskningsemner, samt en kort refleksion over den personlige læring gennem arbejdet med opgaven.

16.2.5 ***Formalia***

Opgaven skal referere efter APA-systemet, 7th edition (apastyle.apa.org) og være skrevet i overensstemmelse med gældende grammatiske og stavemæssige regler for dansk samt for engelsk i oversatte tekstdele (fx abstract). Klienten/klienterne skal anonymiseres, og opgaven skal indeholde etiske refleksioner i overensstemmelse med Dansk Psykoterapeutforenings etiske retningslinjer og gældende databeskyttelsesregler (GDPR).

16.2.6 ***Bedømmelse***

Den skriftlige opgave bedømmes af censor fra DPFO's censorkorps sammen med eksaminator efter 12-trins-skalaen, jf. §14 og §16.

16.2.7 ***Aflevering***

Se samlet afleveringsprocedure for alle certificeringsopgavens elementer samt dokumentation nedenfor, jvf. pkt. 16.3.7.

16.3 CERTIFICERINGSOPGAVEN - DELOPGAVEN (DEL 2)

Til brug for den kliniske eksamen beskrevet under §14 skal den studerende aflevere del 2 af den skriftlige certificeringsopgave (min. 20.000 - max. 24.000 anslag). Denne del ligger udover den videnskabelige hovedopgave beskrevet i pkt. 16.2.

Delopgaven af certificeringsopgaven skal bestå af to dele:

- Personlig udviklingshistorie (50%): Beskrivelse af den studerendes personlige udviklingshistorie og psykologiske temaer fra opvækst til og med uddannelsesforløbet på instituttet. Denne del må gerne være skrevet i prosaform med kort rød tråd til den videnskabelige hovedopgave og en kort teoretisk uddybelse af den studerendes personlige udvikling og psykologiske temaer. Afsnittet skal indeholde eksempler på, hvordan egen udviklingshistorie er spejlet gennem klientarbejdet og den valgte case. Den studerende skal inddrage

eksempler på egne personlige indsigter, erkendelser og opdagelser, gjort i arbejdet med klienter. Denne del skrives i form af: "i lyset af erfaringer fra klientarbejdet…".

- Anonymiseret case-beskrivelse (50%): Opgaven skal indeholde en anonymiseret-casebeskrivelse, hvor den studerende giver konkrete eksempler på sit klientarbejde og de metoder, som er anvendt. Bemærk at klientforløbet skal være et længerevarende forløb, dvs. min. 8 sessioner med jævnt fremmøde. Caseafsnittet skal relateres til terapeutiske hypoteser, overvejelser og refleksioner af både faglig og mindre teoretisk karakter. Den studerende skal give eksempler på hvor egen tilstand er blevet udfordret, og hvordan overføring og modoverførings-aspekter har været i spil i forhold til casen.
  Denne del omfatter også en kort sammenfatning af hele læringsforløbet gennem den afsluttende certificeringsopgaveskrivning.
  Case fra den studerendes arbejde eller frivillige organisationer kan ikke anvendes.
  Afsnittet skal ikke indeholde uddybende teoretiske forklaringer, fokus er på den personlige udviklingshistorie og erfaringer med klientarbejdet.

Del 2 af certificeringsopgaven afleveres separat, men samtidig med den videnskabelige hovedopgave og med forside indeholdende navn, hold nummer og anslag jvf. pkt. 16.3.7 nedenfor.

16.3.7 Aflevering og dokumentation

Den studerendes certificeringsopgave samt dokumention for opfyldelse af uddannelsens samlede timekrav skal afleveres fysisk til Vadum Dahl Instituttet, Østerbrogade 79, 2100 København Ø. Fristen for aflevering meddeles af instituttet for det pågældende certificeringshold. Følgende dokumenter skal afleveres:

- 1. del: Den videnskabelige ovedopgave fremsendes som pdf-fil samt i to fysiske eksemplarer til instituttet. De fysiske eksemplarer skal være forsvarligt indbundet/samlet (ikke i ringbind).

- 2. del: Delopgaven (forside, indledning og personlig historie samt casebeskrivelse) afleveres i to eksemplarer og skal dertil kunne fremsendes separat til fagekspert i Word-format.
- Den studerende udfylder blanketten "Oversigt over timetal til certificering" som lægges forrest i dokumentationen. Blanketten findes på de studerendes intranet, ID-net.
- Dokumentation for opfyldelse af uddannelsens samlede timekrav (øvetimer, egenterapi, træningsterapi, supervision), herunder kopier af dokumentationsskemaer og supervisorevalueringer (ikke originaler). Den studerende er selv ansvarlig for løbende at indsamle og opbevare dokumentation gennem hele studieforløbet.

Ved tilmelding til certificering indbetaler den studerende 5.000 kr. Det resterende beløb for den endelige certificering 8.000 kr. faktureres inden den praktiske eksamen.

§17: REGLER OM KRAV OM LÆSNING AF TEKSTER PÅ FREMMEDSPROG

På ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen består pensum af ca. 50 bøger og kompendier samt ca. 2.000 sider undervisningsmateriale skrevet af Ole Vadum Dahl. Ca. 95 % af alle tekster i denne litteratur er skrevet på dansk, ca. 5% på engelsk. Al undervisning foregår desuden på dansk. Det forventes at den studerende kan læse og forstå relevant litteratur på dansk og engelsk, samt følge med i undervisningen på dansk. Vores studerende forventes desuden i forbindelse med fjerdeåret samt DPFOs forskningsmoduler, at kunne læse og forstå relevante akademiske tekster og forskningsartikler på både dansk og engelsk.

Vores pensum og undervisning kan desværre ikke tilgodese studerende, som ikke taler, læser og forstår dansk.

§18: ID PSYKOTERAPEUTUDDANNELSENS KOMPETENCEPROFIL

Beskrivelsen af den færdiguddannede ID Psykoterapeuts kompetenceprofil samt eksamensbevisets kompetenceprofil bygger på og uddybes i uddannelsens formål samt læringsmål (jvf. bilag 2 og §18)

18.1 KOMPETENCEPROFIL FOR DEN FÆRDIGUDDANNEDE ID PSYKOTERAPEUT

- Professionel identitet, terapeutisk virke og selvstændigt behandlingsansvar

At blive ID psykoterapeut handler ikke kun om at lære at 'gøre' terapi. Det handler gradvist om at udvikle sig til at 'være' terapeut.

Som færdiguddannet ID Psykoterapeut har du derfor ikke blot fået en stor terapeutisk værktøjskasse. Du har samtidigt udviklet en særlig evne til at møde mennesker med faglig dybde, nærvær, medmenneskelighed og et nuanceret blik for det hele menneske.

Du kan forstå en klients udfordringer fra flere perspektiver samtidig, dvs. gennem kroppen og følelserne, gennem tanker og selvindsigt, relationer og tilknytning, livshistorie og udvikling, aktuelle livsbetingelser samt eksistentielle og transpersonlige dimensioner. ID's pentagrale perspektiv fastlåser eller begrænser dig ikke i forhold til én bestemt teori eller metode. Du lærer i stedet at undersøge, hvad netop det enkelte menneske har brug for, og at tilpasse dit terapeutiske arbejde derefter.

Det betyder også, at du udvikler terapeutisk dømmekraft. Du lærer at danne faglige hypoteser uden at gøre dem til sandheder, at skifte perspektiv, når processen kalder på det, og at vælge mellem forskellige terapeutiske tilgange på en videnskabeligt begrundet og klinisk ansvarlig måde. Teorier og metoder bliver ikke noget, du trækker ned over hovedet på klienten, men redskaber, der hjælper dig med at forstå og støtte den proces, der allerede er i gang.

Som ID Psykoterapeut kan du arbejde med et bredt spektrum af menneskelige problemstillinger - så som selvfølelse og identitet, stress og udbrændthed, relationer og

kommunikation, tilknytning og udviklingshistorie, intimitet og seksualitet, traumatiske erfaringer, tab og sorg samt livskriser, eksistentiel mening og personlig udvikling. Samtidig lærer du dine faglige grænser at kende og at kunne vurdere, hvornår en klient har brug for anden eller mere specialiseret hjælp.

Men at være ID Psykoterapeut handler ikke kun om at være en dygtig psykologisk håndværker og praktiker.

Gennem uddannelsen udvikler du i høj grad din evne til at være nærværende i komplekse terapeutiske situationer, til at kunne rumme stærke følelser uden straks at skulle forløse dem, til at bevare kontakten med både dig selv og klienten og til at bruge dine egne reaktioner på en selvbevidst og reflekteret måde i det terapeutiske arbejde.

Din personlige udvikling er derfor ikke et sideprojekt til din faglige uddannelse. De to bevægelser hænger sammen. Jo bedre du lærer dig selv at kende – dvs. både dine ressourcer, sårbarheder, mønstre og blinde vinkler – desto friere bliver du til at møde klienten som det menneske, klienten faktisk er. Denne sammenhæng mellem personlig udvikling, relationelle kompetencer og professionelt terapeutisk håndværk er et centralt særpræg ved ID Psykoterapeutuddannelsen.

Målet for os er at uddanne terapeuter, der hverken gemmer sig bag teknikker eller tror, at nærvær alene er nok.

En færdiguddannet ID Psykoterapeut kan forene menneskelighed med faglighed, intuition med refleksion, nærvær med metode og helhedsforståelse med præcise terapeutiske interventioner.

Og måske er det netop dér, bevægelsen fra at *lave terapi* til at *være terapeut* bliver tydeligst.

18.2 EKSAMENSBEVISETS KOMPETENCEPROFIL

Eksamensbevisets kompetenceprofil for ID psykoterapeutuddannelsen beskriver de kompetencer, den studerende har erhvervet gennem et uddannelsesforløb gennemført i

et forsknings- og praksisorienteret læringsmiljø. Kompetencerne dokumenteres på eksamensbeviset, jf. §18 og pkt. 14.6

18.2.1 Overordnet profil

Den certificerede psykoterapeut har opnået:

VIDEN

Solid teoretisk og videnskabsteoretisk indsigt i centrale psykologiske og psykoterapeutiske grundteorier samt kendskab til nyere international forskning inden for det psykoterapeutiske felt, jf. §3.

FÆRDIGHEDER

Evne til selvstændigt at planlægge, gennemføre og dokumentere en videnskabelig undersøgelse af egen praksis, herunder at anvende relevant videnskabelig metode og at analysere og diskutere resultater kritisk og reflekteret. Færdighederne er opøvet gennem uddannelsens 4,5 årige progression af selvrefleksionsopgaver og cementeret i den afsluttende certificeringsopgave.

KOMPETENCER

- Varetagelse af kvalificerede terapeutiske funktioner i overensstemmelse med gældende etiske retningslinjer og med selvstændig faglig dømmekraft.
- Forudsætninger for videre forskning og for dokumentation af og forskning i egen praksis.
- Evne til at udbygge og omsætte teoretisk viden og praktisk erfaring i en professionel, akademisk såvel som erhvervsmæssig sammenhæng.
- Evne til at reflektere over og integrere egen personlig udvikling i den terapeutiske praksis, dokumenteret gennem en struktureret 4,5 årig refleksionsproces frem mod den afsluttende certificering.

18.2.2 ID-kerne kompetencer

Den certificerede ID psykoterapeut kan:

- Arbejde selvstændigt og professionelt med komplekse psykoterapeutiske problemstillinger ud fra en integral og transpersonlig helhedsforståelse af menneskets kropslige, følelsesmæssige, kognitive, relationelle, eksistentielle og bevidsthedsmæssige dimensioner.
- Etablere, udvikle og afslutte en tryg og fagligt funderet terapeutisk relation med opmærksomhed på kontakt, alliance, overføring, modoverføring og relationelle processer.
- Foretage faglige vurderinger og tilrettelægge differentierede terapeutiske forløb på baggrund af klientens problemstilling, ressourcer, udviklingsniveau, livssituation og terapeutiske behov.
- Udvælge og anvende psykoterapeutiske metoder fleksibelt og begrundet med afsæt i relevante indikationer, kontraindikationer, klientsikkerhed og etiske hensyn.
- Integrere viden om udviklingspsykologi, tilknytning, traumer, nervesystem, personlighed, eksistentielle livstemaer og transpersonlige processer i den terapeutiske praksis.
- Skelne mellem psykologiske, eksistentielle, transpersonlige og psykopatologiske problemstillinger samt vurdere behovet for supervision, tværfagligt samarbejde eller viderehenvisning.
- Understøtte klientens selvindsigt, selvregulering, perspektivtagning, handlekraft og mulighed for at integrere terapeutiske erkendelser i hverdagslivet.
- Anvende selvrefleksion, supervision og løbende evaluering som grundlag for faglig udvikling, etisk dømmekraft og ansvarlig afgrænsning af egen kompetence.

Kompetenceprofilen udgør sammen med den øvrige information på eksamensbeviset, jf. §18 og pkt. 14.6, dokumentationen for, at den studerende har opnået uddannelsens

samlede mål for læringsudbytte med henvisning til Dansk Psykoterapeutforenings kompetenceramme.

§19: UDDANNELSENS KVALIFIKATIONSRAMME

Uddannelsens kvalifikationsramme (opnåelse af viden, færdigheder og kompetencer ved uddannelsen) samt overordnede læringsmål beskrives dybdegående i §4 og bilag 2.

§20: HENVISNINGER TIL UDDYBENDE INFORMATION

Vadum Dahl Instituttets offentlige hjemmesider holdes løbende opdateret med nyeste oplysninger om uddannelsen, herunder senest opdaterede prisstruktur, modulbeskrivelser og litteraturlister. Se mere: www.vadumdahl.dk

§21: IKRAFTTRÆDELSE OG OVERGANGSREGLER

Denne studieordning er gældende fra september 2026 for holdene ÅT9 og KT31 samt efterfølgende hold. Alle andre hold, dvs. fra ÅT8 og KT30 og ældre årgange, skal benytte tidligere godkendte studieordning, der findes på de studerendes intranet, ID-net. Studerende fra holdene ÅT8 og KT30 og ældre årgange har mulighed for frivilligt at gå til eksamen efter certificeringskravene i nærværende studieordning efter foregående aftale med instituttet.

§22: ÆNDRINGER TIL STUDIEORDNINGEN

Denne studieordning opdateres løbende ved enhver væsentlig ændring af studievilkårerne samt i takt med ny faglig viden, erfaringer fra uddannelsens praksis og den fortsatte udvikling i psykoterapeutfaget. Af forsiden fremgår altid datoen for seneste revidering.

Den studerende har altid adgang til den sidst opdaterede studieordning via de studerendes intranet, ID-net. En opdateret, men dog forkortet version af studieordningen er også tilgængelig på den offentlige hjemmeside.

STUDIEORDNINGENS REFERENCER

Denne liste af referencer henviser kun til kilder brugt direkte i nærværende studieordning. På ID Trivsels- og Psykoterapeutuddannelsen anvendes over 2.000 sider unikt undervisningsmateriale samt ekstern litteratur. Den senest opdaterede litteraturliste for uddannelsen findes på hjemmesiden her: https://vadumdahl.dk/modulbeskrivelse/

REFERENCER

Assagioli, R. (2009). *Transpersonlig udvikling: En guide til selvets psykologi*. Kentaur.

Bowlby, J. (1994). *En sikker base: Tilknytningsteoriens kliniske anvendelser*. Det Lille Forlag. (Originalværk udgivet 1988)

Bowlby, J. (1996). *At knytte og bryde nære bånd: Tilknytning og tab, selvtillid og sorg* (B. Nake, overs.). Det Lille Forlag. (Originalværk udgivet 1979)

Cook-Greuter, S. R. (1999). *Postautonomous ego development: A study of its nature and measurement* [Doktorafhandling, Harvard Graduate School of Education]. ProQuest Dissertations Publishing.

Dansk Psykoterapeutforening. (n.d.-a). *FAQ om uddannelsernes kvalitet og niveau*. https://psykoterapeutforeningen.dk/uddannelser/faq-om-uddannelsernes-kvalitet-og-niveau

Dansk Psykoterapeutforening. (n.d.-b). *For godkendte uddannelser*. https://psykoterapeutforeningen.dk/uddannelser/for-godkendte-uddannelser

Dansk Psykoterapeutforening. (n.d.-c). *Om certificeringen*. https://psykoterapeutforeningen.dk/uddannelser/om-certificeringen

Dansk Psykoterapeutforening. (n.d.-d). *Optagelseskriterier*. https://psykoterapeutforeningen.dk/medlemskab/optagelseskriterier

Erikson, E. H. (1997a). *Barnet og samfundet* (C. Nissen, overs.; 3. udg.). Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 1950)

Erikson, E. H. (1997b). *Identitet: Ungdom og kriser* (B. Brun, overs.). Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 1968)

Forman, M. D. (2022). *En guide til integral psykoterapi: Terapi og spiritualitet i praksis* (H. Steinicke, Overs.). Paludans Forlag. (Originalværk udgivet 2010)

Fowler, J. W. (1981). *Stages of faith: The psychology of human development and the quest for meaning*. Harper & Row.

Freud, S. (2011). *A general introduction to psychoanalysis* (G. S. Hall, overs.). Project Gutenberg. https://www.gutenberg.org/ebooks/38219 (Originalværk udgivet 1917)

Gilbert, P. (2010). *Medfølelse og mindfulness: Fra selvkritik til selvværd*. Klim.

Gilbert, P. (2018). *Compassionfokuseret terapi*. Dansk Psykologisk Forlag.

Grof, C., & Grof, S. (2016). *Den stormfulde søgen efter sjælen: Fra personlig krise til spirituel udvikling*. Forlaget I AM. (Originalværk udgivet 1990)

Grof, S. (2015). *Fremtidens psykologi: Hvad vi kan lære af den moderne bevidsthedsforskning*. I AM. (Originalværk udgivet 2000)

Hart, S. (2016a). *Makro- og mikroregulering* (Neuroaffektiv udviklingspsykologi, bind 1). Hans Reitzels Forlag.

Hart, S. (2016b). *Fra tilknytning til mentalisering* (Neuroaffektiv udviklingspsykologi, bind 2). Hans Reitzels Forlag.

Hart, S. (2016c). *De neuroaffektive kompasser* (Neuroaffektiv udviklingspsykologi, bind 3). Hans Reitzels Forlag.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet. (2024). Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed (autorisationsloven) (LBK nr. 1008 af 29. august 2024). Retsinformation. https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/1008

Ingersoll, R. E., & Zeitler, D. M. (2024). Terapi i øjenhøjde: Integral psykoterapi i praksis. Paludan.

James, W. (1902). The varieties of religious experience: A study in human nature. Longmans, Green, and Co.

Jung, C. G. (2022). *Psykologiske typer* (K. H. Christensen & J. Windeleff, overs.). Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 1921)

Kegan, R. (1982). *The evolving self: Problem and process in human development*. Harvard University Press.

Kegan, R. (1994). *In over our heads: The mental demands of modern life*. Harvard University Press.

Kohlberg, L. (1981). *The philosophy of moral development: Moral stages and the idea of justice* (Essays on moral development, bind 1). Harper & Row.

Kohlberg, L. (1984). *The psychology of moral development: The nature and validity of moral stages* (Essays on moral development, bind 2). Harper & Row.

Lowen, A. (2002). *Den guddommelige krop: Bioenergi, ynde, harmoni* (L. Engel, overs.). Borgen. (Originalværk udgivet 1990)

Luna Associates. (n.d.). *Crossfields Europa*. https://lunaassociates.eu/crossfieldseuropa

Maslow, A. H. (1954). *Motivation and personality*. Harper & Row.

Piaget, J. (1992). *Barnets psykiske udvikling*. Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 1964)

Reich, W. (1990). *Character analysis* (V. R. Carfagno, overs.; 3., udvidede udg.). Farrar, Straus and Giroux. (Originalværk udgivet 1933)

Riso, D. R., & Hudson, R. (2020). *Enneagrammets visdom: Den fuldstændige guide til psykologisk og spirituel vækst for de ni personlighedstyper* (F. R. Pedersen, overs.; 2. udg.). Indsigt Forlag. (Originalværk udgivet 1999)

Siegel, D. J. (2011). *Mindsight: Se din indre verden og forandr dit liv*. Gyldendal.

Socialministeriet. (2026). *Bekendtgørelse af barnets lov* (LBK nr. 642 af 1. juli 2026). Retsinformation. https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2026/642

Stern, D. N. (2000). *Spædbarnets interpersonelle verden: Et psykoanalytisk og udviklingspsykologisk perspektiv* (3. udg.). Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 1985)

Stern, D. N. (2004). *Det nuværende øjeblik i psykoterapi og hverdagsliv*. Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 2004)

Torbert, W. R., & Cook-Greuter, S. R. (2004). Action inquiry: The secret of timely and transforming leadership. Berrett-Koehler.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. (n.d.-a). *Europæisk kvalifikationsramme – EQF*. https://ufsn.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/dokumentation/kvalifikationsrammer/europaeisk-kvalifikationsramme-eqf/

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. (n.d.-b). *Niveau 7*. https://ufsn.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/dokumentation/kvalifikationsrammer/niveauer-i-kvalifikationsrammen/niveau-7/

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. (n.d.-c). *Niveauer i kvalifikationsrammen*. https://ufsn.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/dokumentation/kvalifikationsrammer/niveauer-i-kvalifikationsrammen/

Wade, J. (1996). *Changes of mind: A holonomic theory of the evolution of consciousness*. State University of New York Press.

Wilber, K. (2000). *Integral psychology: Consciousness, spirit, psychology, therapy*. Shambhala.

Winnicott, D. W. (1990). *Leg og virkelighed*. Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 1971)

Winnicott, D. W. (1996). *Familien og den individuelle udvikling*. Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 1965)

Yalom, I. D. (2006). *Eksistentiel psykoterapi*. Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 1980)

Yalom, I. D. (2009). *Terapiens essens: Åbent brev til en ny generation af terapeuter og patienter* (O. Thornye, overs.; 2. udg.). Hans Reitzels Forlag. (Originalværk udgivet 2002)

BILAG: OVERSIGT OVER STUDIEORDNINGENS BILAG

- **BILAG 1:** Udvidet version af uddannelsens teoretiske grundlag
- **BILAG 2:** Læringsmål og fagbeskrivelser for hvert semester/trimester
- Bilag 1 og bilag 2 findes på de studerendes intranet, ID-net.